

แผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ
อำเภอเขวาสินรินทร์
ปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐
(ฉบับทบทวน ปี ๒๕๖๙)

สำนักงานเกษตรอำเภอเขวาสินรินทร์
จังหวัดสุรินทร์

คำนำ

แผนพัฒนาการเกษตรฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมการเกษตร พัฒนาความเป็นอยู่ พัฒนาการประกอบอาชีพของเกษตรกร และเพื่อเสนอของงบประมาณในด้านการส่งเสริมการเกษตรจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ข้อมูลในเอกสารฉบับนี้ ได้มาจากการรวบรวมแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ (ฉบับทบทวน ๒๕๖๙) ของทุกตำบลในอำเภอเขวาสินรินทร์ และจากการจัดทำเวทีชุมชนร่วมกับทางองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งจัดเก็บรวบรวมโดยนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบตำบล และคณะกรรมการบริหารศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลทุกตำบล โดยได้รับการสนับสนุนชุดแผนที่ดินจากกรมพัฒนาที่ดินและหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

แผนพัฒนาอำเภอเขวาสินรินทร์ฉบับนี้ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเกษตรอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ได้

สำนักงานเกษตรอำเภอเขวาสินรินทร์

สิงหาคม ๒๕๖๙

สารบัญ

หน้า

คำนำ

สารบัญ

สารบัญตาราง

สารบัญภาพ

บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป

๑	ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง	
๑.๑	ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่	๑
๑.๒	อาณาเขตติดต่อ	๑
๑.๓	การแบ่งเขตการปกครอง	๒
๒	ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)	
๒.๑	สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม	๓
๒.๒	ลักษณะทิศทาง ความลาดชัน	๔
๒.๓	ลักษณะดิน กลุ่มชุดดิน	๕
๓	สภาพภูมิอากาศ	
๓.๑	ลักษณะภูมิอากาศ	๗
๓.๒	ฤดูกาล	๗
๓.๓	สถิติปริมาณน้ำฝน	๗
๓.๔	อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์	๘
๔	เส้นทางคมนาคม	
๔.๑	ถนนหลวงสายหลัก/สายรอง	๙
๔.๒	ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างจังหวัด	๙
๕	แหล่งน้ำและระบบชลประทาน	
๕.๑	แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง	๑๐
๕.๒	อ่างเก็บน้ำ เขื่อน ฝายทดน้ำ	๑๐
๖	สภาพเศรษฐกิจและสังคม	
๖.๑	โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ	๑๐
๖.๒	รายได้ของประชากรรวม รายได้ต่อหัว	๑๑
๖.๓	ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด	๑๓
๖.๔	จำนวนครัวเรือน แยกชายหญิง ช่วงอายุ	๑๔
๖.๕	การศึกษา	๑๔
๖.๖	สาธารณสุข	๑๕
๑.๖.๗	ประเพณีและวัฒนธรรม	๑๕
๗	การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Used)	๑๗
๘	ข้อมูลด้านการเกษตร	๑๙
๙	องค์กร/สถาบันต่าง ๆ	๑๙

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรอำเภอเขวาสินรินทร์	
๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ	
๑.๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่	๒๗
๑.๒ ประเด็นปัญหา สภาพปัญหาแนวทางการแก้ปัญหา	๔๕
๒. การจัดทำ TOWS Matrix	๔๗
บทที่ ๓ ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอเขวาสินรินทร์	
๑. แนวทางการพัฒนา	
๑.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า (พืช/ปศุสัตว์/ประมง)	๔๙
๑.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร	๔๙
๑.๓ พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร	๔๙
๒. สรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตร	๕๒
บรรณานุกรม	
ภาคผนวก	

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๑ ตารางแสดงเขตการปกครอง อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์	๒
ตารางที่ ๒ ตารางสรุปเขตการปกครอง อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์	๒
ตารางที่ ๓ แสดงพื้นที่กลุ่มชุดดินอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์	๗
ตารางที่ ๔ แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย อำเภอเขวาสินรินทร์ ปี ตั้งแต่ปี ๒๕๖๗	๗
ตารางที่ ๕ แสดงสถิติปริมาณน้ำฝนรายเดือน จังหวัดสุรินทร์ ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๖	๘
ตารางที่ ๖ แสดงข้อมูลอุณหภูมิเฉลี่ยอำเภอเขวาสินรินทร์ ปี ๒๕๖๗	๙
ตารางที่ ๗ ข้อมูลพืชเศรษฐกิจอำเภอเขวาสินรินทร์ ปี ๒๕๖๗	๑๐
ตารางที่ ๘ ช่วงรายได้ในภาคการเกษตร	๑๑
ตารางที่ ๙ ช่วงหนี้สินในภาคการเกษตร	๑๒
ตารางที่ ๑๐ แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสุรินทร์ ณ ราคาคงที่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๖	๑๓
ตารางที่ ๑๑ ตารางแสดงจำนวนประชากรในอำเภอเขวาสินรินทร์	๑๔
ตารางที่ ๑๒ ตารางแสดงโรงเรียนในเขตพื้นที่เขวาสินรินทร์ จำนวน ๒๕ โรงเรียน	๑๔
ตารางที่ ๑๓ แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์	๑๗
ตารางที่ ๑๔ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์	๑๘
ตารางที่ ๑๕ แสดงข้อมูลผลิตภัณฑ์ OTOP ที่ได้รับรางวัล ระดับ ๕ ดาว ของอำเภอเขวาสินรินทร์	๑๙
ตารางที่ ๑๖ ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอำเภอของอำเภอเขวาสินรินทร์	๒๐
ตารางที่ ๑๗ ข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ	๒๕
ตารางที่ ๑๘ แสดงหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์	๒๗
ตารางที่ ๑๙ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์	๒๘
ตารางที่ ๒๐ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์	๒๘
ตารางที่ ๒๑ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์	๒๙
ตารางที่ ๒๒ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์	๓๐
ตารางที่ ๒๓ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์	๓๑
ตารางที่ ๒๔ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรกรอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์	๓๑
ตารางที่ ๒๕ แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้านอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์	๓๒
ตารางที่ ๒๖ ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอเขวาสินรินทร์	๓๓
ตารางที่ ๒๗ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์	๓๖
ตารางที่ ๒๘ แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์	๓๖
ตารางที่ ๒๙ แสดงทรัพยากรดินอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์	๓๗

	หน้า
ตารางที่ ๓๐ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์	๓๙
ตารางที่ ๓๑ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์	๔๐
ตารางที่ ๓๒ แสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์	๔๑
ตารางที่ ๓๓ แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี ๒๕๖๕ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์	๔๒
ตารางที่ ๓๔ แสดงแหล่งรับซื้อข้าวในเขตอำเภอเขวาสินรินทร์	๔๓
ตารางที่ ๓๕ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตข้าว อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์	๔๔
ตารางที่ ๓๖ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๔๕
ตารางที่ ๓๗ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix	๔๗

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
ภาพที่ ๑ ภาพแสดงอาณาเขตติดต่ออำเภอเขวาสินรินทร์	๑
ภาพที่ ๒ แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้จังหวัดสุรินทร์	๓
ภาพที่ ๓ แผนที่แสดงความลาดชันของพื้นที่	๔
ภาพที่ ๔ ข้อมูลกลุ่มชุดดินอำเภอเขวาสินรินทร์	๖
ภาพที่ ๕ แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคม จังหวัดสุรินทร์	๙
ภาพที่ ๖ แสดงรายได้ภาคการเกษตร	๑๑
ภาพที่ ๗ แสดงหนี้สินภาคการเกษตร	๑๒
ภาพที่ ๘ แสดงสินเชื่อและภาวะหนี้ของเกษตรกรอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์	๑๓
ภาพที่ ๙ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์	๑๘
ภาพที่ ๑๐ แสดงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์	๒๗
ภาพที่ ๑๑ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์	๒๘
ภาพที่ ๑๒ แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์	๒๙
ภาพที่ ๑๓ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์	๓๐
ภาพที่ ๑๔ แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์	๓๕
ภาพที่ ๑๕ แสดงพื้นที่แสดงทรัพยากรดินอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์	๓๗
ภาพที่ ๑๖ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์	๓๘
ภาพที่ ๑๗ แสดงแหล่งน้ำผิวดินอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์	๓๙
ภาพที่ ๑๘ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอเขวาสินรินทร์	๔๐

บทที่ ๑

ข้อมูลสภาพทั่วไป

๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

อำเภอเขวาสินรินทร์ เดิมอยู่ในเขตการปกครองของอำเภอเมืองสุรินทร์ ต่อมาสภาตำบลเขวาสินรินทร์, สภาตำบลปราสาททอง, สภาตำบลตาถูก, สภาตำบลบึง และสภาตำบลบ้านแร่ ได้ประชุมและขอแยกเขตการปกครองออกจากอำเภอเมืองสุรินทร์ เพื่อจัดตั้งกิ่งอำเภอ และกระทรวงมหาดไทยได้ประกาศ ตั้งเป็นกิ่งอำเภอ เขวาสินรินทร์ เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๓๙ และกระทรวงมหาดไทยได้ประกาศตั้งเป็นอำเภอเขวาสินรินทร์ เมื่อวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๐

อำเภอเขวาสินรินทร์ เป็นแหล่งที่ท่องเที่ยว แหล่งผลิตหัตถกรรมเครื่องเงินโบราณ และผ้าไหมที่มีชื่อเสียงของจังหวัดสุรินทร์ โดยมีขุนสินรินทร์เป็นเจ้าเมืองคนแรก และชื่ออำเภอมานาคำว่า “เขวา” อ่านว่า เขะ-หวาว ซึ่งเป็นชื่อของต้นไม้ และ “สินรินทร์” มาจาก ชื่อกำนันคนแรกของเขวาสินรินทร์

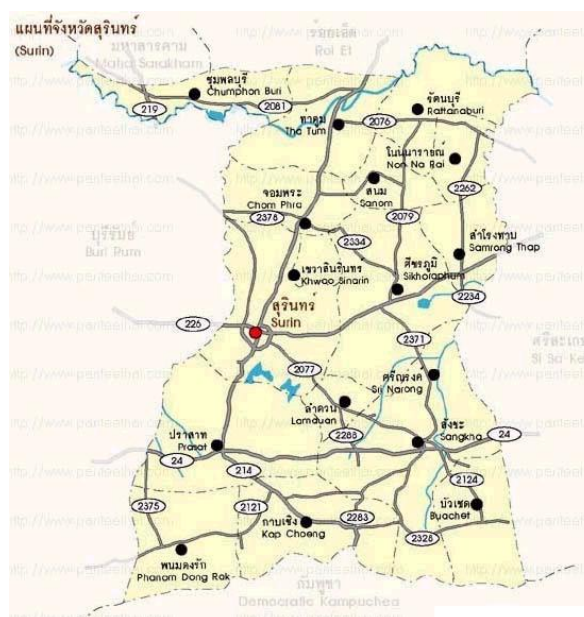
อำเภอเขวาสินรินทร์ ตั้งอยู่ทางทิศเหนือของจังหวัดสุรินทร์ ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ ๑๘ กิโลเมตร ตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๑๔ (สายสุรินทร์-จอมพระ) ระยะทาง ๑๔ กิโลเมตร แล้วแยกเข้าไปตามเส้นทาง รพช. สร.๑๐๐๑๑ (รพช. นาดัง-ศีขรภูมิ) อีกประมาณ ๔ กิโลเมตร อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ ๔๓๖ กิโลเมตร

ปัจจุบันอำเภอเขวาสินรินทร์ มีพื้นที่ในเขตการปกครองทั้งหมด ๑๙๕.๑๓ ตารางกิโลเมตร หรือ ๑๒๑,๙๖๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒.๑๘ ของพื้นที่จังหวัดสุรินทร์

๑.๒. อาณาเขต

อำเภอเขวาสินรินทร์ มีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับอำเภอจอมพระ
ทิศใต้	ติดต่อกับอำเภอเมืองสุรินทร์
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับอำเภอศีขรภูมิ
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับอำเภอเมืองสุรินทร์

ภาพที่ ๑ ภาพแสดงอาณาเขตติดต่ออำเภอเขวาสินรินทร์

๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง

การบริหารราชการ แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ได้แก่

- การบริหารราชการส่วนภูมิภาค แบ่งเขตปกครองออกเป็น ๑ อำเภอ แบ่งเป็น

๕ ตำบล ๕๕ หมู่บ้าน

- การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น แบ่งเขตการปกครองออกเป็น เทศบาล จำนวน ๑

แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๔ แห่ง

ตารางที่ ๑ ตารางแสดงเขตการปกครอง อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

ตำบล หมู่ที่	ตำบลเขวาสินรินทร์	ตำบลบึง	ตำบลตาถูก	ตำบลปราสาททอง	ตำบลบ้านแร่
๑	เขวาสินรินทร์	บึง	ตาถูก	ฉันทเพล	แร่
๒	เขวาสินรินทร์	เฉนียง	ตาถูก	ฉันทเพล	พระปืด
๓	โชค	ตาโหมก	ตาถูก	พะเนา	อากลัว
๔	โชคหัวแรต	ละเอาะ	โชค	ระงอล	จบก
๕	สตอ	นางแก้ว	สนวน	หนองไชร์	กันเตรียง
๖	สตอ	สนวน	ตากแดด	สามโค	บึง
๗	นาโพธิ์	แดง	อาไร	ตาปุด	ภูดิน
๘	นาตัง	กันตรง	อำปิล	แสรออ	เบาะอุ่น
๙	นาตัง	ระโงนกรอย	อำปิล	ใหม่	ห้วยราช
๑๐	ตระแบกใหญ่	ห้วยระวี	โพธิ์คู่	ระไชร์	อากลัว
๑๑	นาโพธิ์	บึงนคร		ตาซอน	
๑๒				โพธิ์น้อย	
๑๓				หนองโพธิ์	

ที่มา : ที่ว่าการอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์, พ.ศ.๒๕๖๗.

ตารางที่ ๒ ตารางสรุปเขตการปกครอง อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

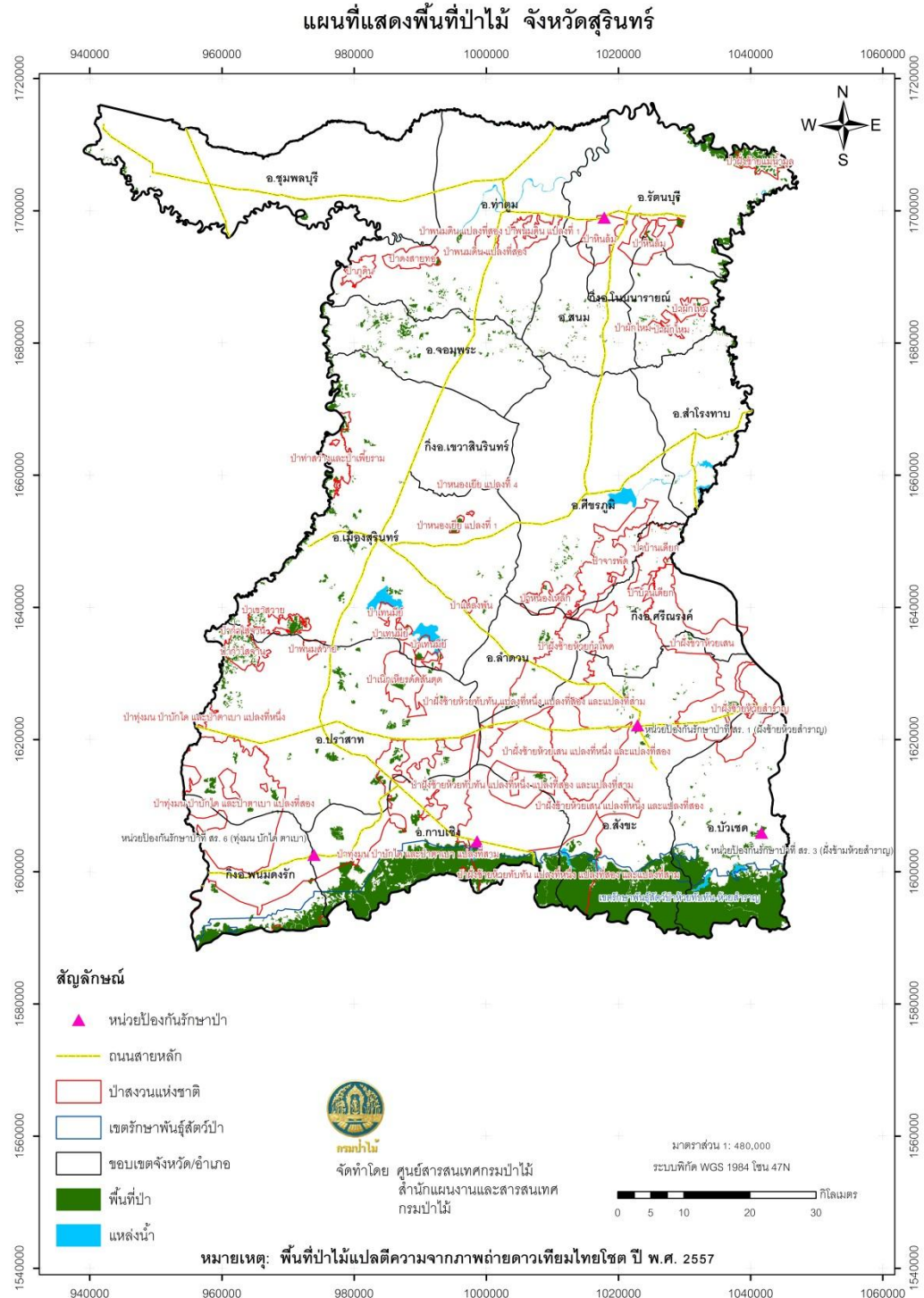
ตำบล	เนื้อที่ทั้งหมด(ไร่)	อบต	เทศบาลตำบล	จำนวน หมู่บ้าน	จำนวน บ้าน (ครัวเรือน)
เขวาสินรินทร์	๔๒,๙๘๒	๐	๑	๑๑	๓,๑๖๑
บึง	๑๘,๑๙๐	๑	๐	๑๑	๑,๔๐๔
ตาถูก	๑๙,๙๘๓	๑	๐	๑๐	๑,๙๓๐
ปราสาททอง	๕๒,๗๗๔	๑	๐	๑๓	๑,๘๙๒
บ้านแร่	๔๐,๔๒๐	๑	๐	๑๐	๑,๘๒๙
รวม	๑๓๔,๓๔๙	๔	๑	๕๕	๑๐,๒๑๖

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเขวาสินรินทร์, พ.ศ.๒๕๖๗)

๒. ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)

๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

อำเภอเขวาสินรินทร์ สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบโล่งลาดชันเล็กน้อยสภาพดินเป็นดิน
ลิกมีการระบายน้ำไม่ดีเนื้อดินปานกลางหรือค่อนข้างเป็นดินทรายและเนื้อดินละเอียดหรือดินเหนียวความอุดมสมบูรณ์
ค่อนข้างต่ำ ไม่มีพื้นที่ป่าไม้

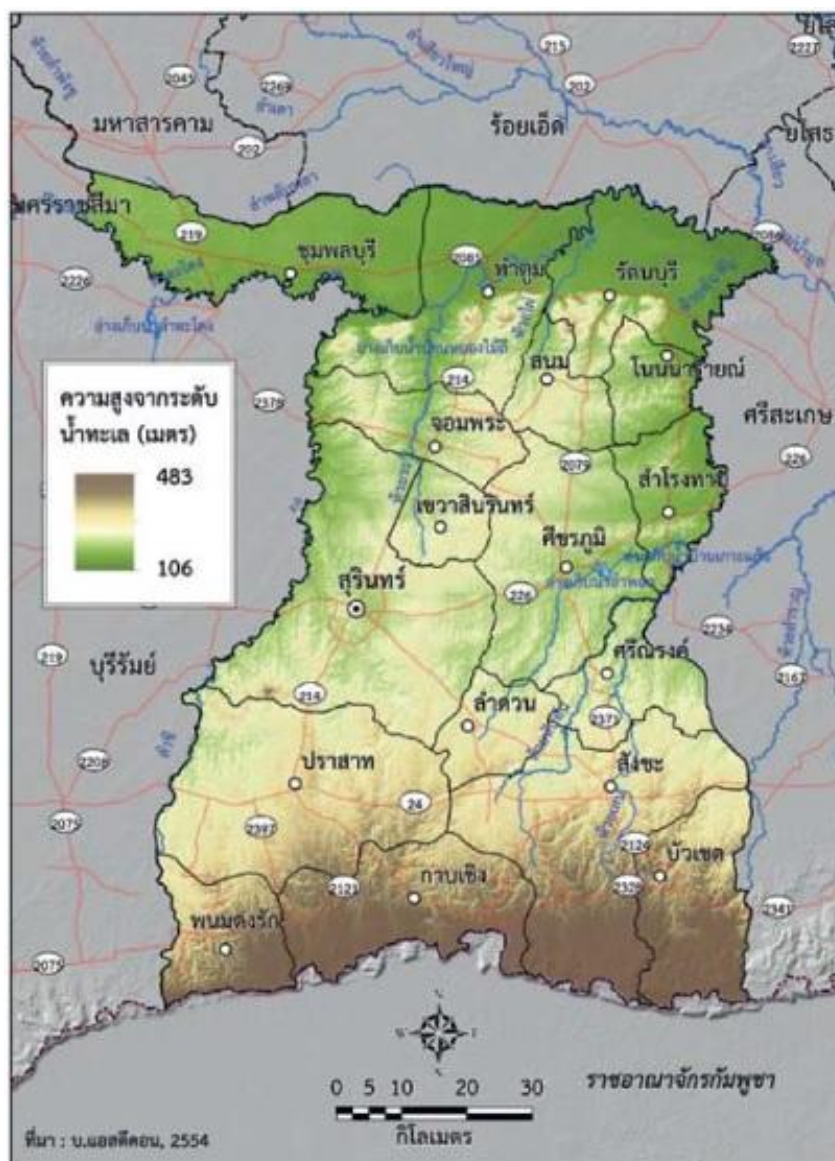

ภาพที่ ๒ แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้จังหวัดสุรินทร์

๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน

พิกัดภูมิศาสตร์ของ เขวาสินรินทร์ คือละติจูดที่ ๑๕.๐๐๒° ลองจิจูดที่ ๑๐๓.๕๙๒° และระดับความสูง ๑๕๐ ม. ภูมิประเทศภายในรัศมี ๓ กิโลเมตร ของเขวาสินรินทร์ มี ลักษณะราบเรียบเป็นสำคัญ โดยที่ระดับความสูงมีการเปลี่ยนแปลงสูงสุด ๑๖ เมตร และความสูงเหนือระดับน้ำทะเลโดยเฉลี่ยเท่ากับ ๑๔๘ เมตร ภายในรัศมี ๑๖ กิโลเมตร มีลักษณะราบเรียบเป็นสำคัญ (๔๔ เมตร) ภายในรัศมี ๘๐ กิโลเมตร มีระดับความสูงที่แตกต่างกันเพียงแค่เล็กน้อยเท่านั้น (๔๒๒ เมตร) พื้นที่ภายในรัศมี ๓ กิโลเมตร ของ เขวาสินรินทร์ ปกคลุมไปด้วย พื้นที่เพาะปลูก (๕๘%) และพุ่มไม้ (๔๒%) ส่วนภายในรัศมี ๑๖ กิโลเมตร ปกคลุมไปด้วย พื้นที่เพาะปลูก (๖๘%) และพุ่มไม้ (๓๒%) และภายในรัศมี ๘๐ กิโลเมตร ปกคลุมไปด้วย พื้นที่เพาะปลูก (๗๐%)และพุ่มไม้ (๑๕%)

(ที่มา: <https://th.weatherspark.com/>)

ภาพที่ ๓ แผนที่แสดงความลาดชันของพื้นที่

(ที่มา กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๕๗)

๒.๓ ลักษณะดิน และกลุ่มชุดดิน

ดินในอำเภอเขวาสินรินทร์ มีกลุ่มชุดดินเหมาะสมกับการปลูกพืชจำนวน ๓ กลุ่มชุดดิน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑) กลุ่มชุดดินที่ ๑๗

ชุดดิน : ชุดดินร้อยเอ็ด

ลักษณะเด่น : เป็นกลุ่มที่มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินร่วน ดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย หรือดินร่วนเหนียว มีสีน้ำตาลอ่อนถึงสีเทา พบจุดจำพวกสีน้ำตาล สีเหลือง หรือสีแดง ปะปน บางแห่งอาจพบศิลาแลงอ่อน หรือก้อนสารเคมีสะสมพวกเหล็ก และแมงกานีสในดินชั้นล่าง เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดิน พวกตะกอนลำนํ้า มีสภาพพื้นที่ราบเรียบหรือค่อนข้างราบเรียบเป็นดินสีมาก พบมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๗๗ ประมาณ ๘,๓๕๙ ไร่ พบทุกหมู่บ้าน

ปัญหา : ส่วนใหญ่มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็ว มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดแก่ มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๔.๕ - ๕.๕

แนวทางการจัดการ : ปลูกข้าว ในพื้นที่ที่เป็นกรดจัดมาก หว่านวัสดุปูน ๒๐๐ - ๓๐๐ กิโลกรัม/ไร่ เพื่อเพิ่มความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารในดิน ไถกลบตอซัง ปลอยทิ้งไว้ ๓ - ๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (โสนอัฟริกัน หรือโสนอินเดีย ๔ - ๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐ - ๗๐ วัน ปลอยไว้ ๑ - ๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖ - ๑๖ - ๘ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕ - ๔๕ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำ หรือใช้ทำนาครั้งที่ ๒ หรือปลูกพืชไร่ พืชผัก หรือพืชตระกูลถั่ว หลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ยคอก ๒ - ๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมี หรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

ปลูกพืชผักหรือไม้ผล : ยกร่องกว้าง ๖ - ๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐ - ๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕ - ๑.๐ เมตร และมีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒ - ๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมี หรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐ x ๕๐ x ๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ยคอก ๒๐ - ๓๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต มีการใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมี หรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ เพื่อเพิ่มความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารในดิน ควรมีการใช้วัสดุปูน ๒๐๐ - ๓๐๐ กิโลกรัม/ไร่ พัฒนาแหล่งน้ำ และจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๒) กลุ่มชุดดินที่ ๖

ชุดดิน : นครพนม

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินเหนียวสีมากที่เกิดจากตะกอนลำนํ้า ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก ถึงเป็นกรดจัด การระบายน้ำเร็วถึงค่อนข้างเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ บางพื้นที่ดินเป็นกรดจัดมาก ขาดแคลนน้ำ และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ : ปลูกข้าว ไถพรวนขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ไถกลบตอซังปลอยทิ้งไว้ ๓ - ๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านโสนอัฟริกัน หรือโสนอินเดีย ๔ - ๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐ - ๗๐ วัน ปลอยทิ้งไว้ ๑ - ๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖ - ๒๐ - ๐ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕ - ๔๐ วัน ในพื้นที่ที่เป็นกรดจัดมาก ใช้วัสดุปูน ๒๐๐ - ๓๐๐ กิโลกรัม/ไร่ เพื่อเพิ่มความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารในดิน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือทำนาครั้งที่ ๒ หรือใช้ปลูกพืชไร่หรือพืชผักหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑ - ๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

ปลูกพืชไร่ พืชผักหรือไม้ผล : ยกร่องกว้าง ๖ - ๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐ - ๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕ - ๑.๐ เมตร ร่องแปลงปลูกอยู่สูงจากระดับน้ำที่เคยท่วม ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑ - ๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐ x ๕๐ x ๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑๕ - ๒๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโตก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมี หรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก ในพื้นที่ที่ดินเป็นกรดจัดมาก ใช้วัสดุปูน ๒๐๐ - ๓๐๐ กิโลกรัม/ไร่ หรือ ๐.๕ - ๑.๐ กิโลกรัม/หลุม เพื่อเพิ่มความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารในดิน พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

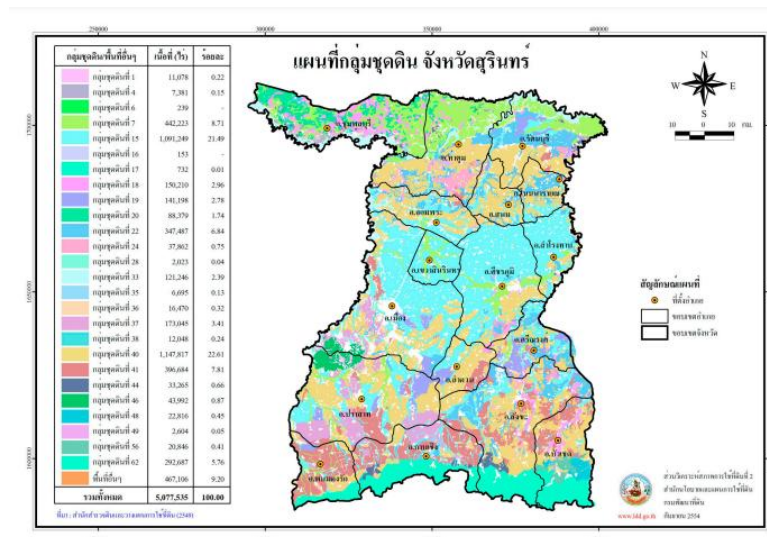
๓) กลุ่มชุดดินที่ ๒๒

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินร่วนหยาบลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำเนื้อหยาบ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกลาง การระบายน้ำเร็วถึงค่อนข้างเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : เนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนนํ้าและน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ : ปลูกข้าว ไถกลบตอซังปล่อยทิ้งไว้ ๓ - ๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (โสนอัฟริกัน หรือโสนอินเดีย ๔ - ๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐ - ๗๐ วัน ปล่อยไว้ ๑ - ๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖ - ๑๖ - ๘ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕ - ๔๕ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำ หรือใช้ทํานาครั้งที่ ๒ หรือปลูกพืชไร่ พืชผักหรือพืชตระกูลถั่วหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒ - ๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

ปลูกพืชไร่ พืชผักหรือไม้ผล : ยกร่องกว้าง ๖ - ๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐ - ๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕ - ๑.๐ เมตร และมีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒ - ๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐ x ๕๐ x ๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐ - ๓๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำชลประทานและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ภาพที่ ๔ ข้อมูลกลุ่มชุดดินอำเภอเขาฉกรรจ์

(ที่มา: รายงานสภาพการใช้ที่ดินและการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดิน จังหวัดสุรินทร์, พ.ศ.๒๕๕๔)

ตารางที่ ๓ แสดงพื้นที่กลุ่มชุดดินอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

กลุ่มชุดดิน	พื้นที่ตำบล (ไร่)				
	ตำบลเขวาสินรินทร์	ตำบลบ้านแร่	ตำบลตาถูก	ตำบลปราสาททอง	ตำบลบึง
๑๗	๑๘๑๕	๑๑๑๕	๑๐๐๐	๑๐๗๙	๔๐๐
๖	๐	๐	๒๐๕	๐	๓๐๐
๒๒	๐	๐	๒๐๐	๐	๒๗๐
ผลรวมทั้งหมด	๑๘๑๕	๑๑๑๕	๑๔๐๕	๑๐๗๙	๙๗๐

(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, ๒๕๖๕)

๓ สภาพภูมิอากาศ

๓.๑ สภาพภูมิอากาศ

สภาพภูมิอากาศและอุณหภูมิ ของพื้นที่อำเภอเขวาสินรินทร์ก็จะมีลักษณะคล้ายพื้นที่ทั่วไปของจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

๓.๒ ฤดูกาล

ฤดูฝน จะเริ่มตั้งแต่เดือน พฤษภาคม ถึง เดือนตุลาคม

ฤดูหนาว จะเริ่มตั้งแต่เดือน พฤศจิกายน ถึง เดือนมกราคม

ฤดูร้อน จะเริ่มตั้งแต่เดือน กุมภาพันธ์ ถึง เดือนเมษายน ของทุกปี

๓.๓ ปริมาณน้ำฝน

อำเภอเขวาสินรินทร์ มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยปี ๒๕๖๗ โดยมีปริมาณฝนเฉลี่ยต่อปีที่ ๙๓.๙๒ มิลลิเมตร ตกชุกในช่วงเดือนพฤษภาคม - ตุลาคม ของทุกปี มีปริมาณน้ำฝนที่ต่ำสุดในช่วงเดือน ธันวาคม โดยมีปริมาณ ๒.๓ มิลลิเมตร และมีปริมาณน้ำฝนที่สูงสุดในเดือน กันยายน โดยมีปริมาณ ๒๑๙.๔ มิลลิเมตร

ตารางที่ ๔ แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย อำเภอเขวาสินรินทร์ ปี ๒๕๖๗

ที่	เดือน	ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย(มม.)
๑	มกราคม	๔.๑
๒	กุมภาพันธ์	๘.๖
๓	มีนาคม	๒๗.๕
๔	เมษายน	๖๖.๖
๕	พฤษภาคม	๑๓๘.๔
๖	มิถุนายน	๑๕๙.๕
๗	กรกฎาคม	๑๗๓.๖
๘	สิงหาคม	๒๐๐.๘
๙	กันยายน	๒๑๙.๔
๑๐	ตุลาคม	๑๐๔.๕
๑๑	พฤศจิกายน	๒๑.๗
๑๒	ธันวาคม	๒.๓
	รวม	๑,๑๒๗
	เฉลี่ย/ปี	๙๓.๙๒

ที่มา : <https://th.weatherspark.com>, ๒๕๖๘

ตารางที่ ๕ แสดงสถิติปริมาณน้ำฝนรายเดือน จังหวัดสุรินทร์ ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๖

ปริมาณน้ำฝน (มิลลิเมตร)	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔	ปี ๒๕๖๕	ปี ๒๕๖๖
มกราคม	๑๗.๓	๐	๐.๑	๐	๑.๐	๐.๘
กุมภาพันธ์	๐	๗.๕	๐	๔๖.๗	๗๑.๕	๔.๗
มีนาคม	๖๔.๕	๒๖.๖๐	๑.๙	๓๒.๙	๑๘๗.๒	๙.๔
เมษายน	๔๘.๙	๔๙.๘๐	๙๐.๐	๑๑๔.๑	๑๔๒.๖	๙๕.๙
พฤษภาคม	๒๐๖.๓๐	๑๔๗.๒๐	๑๑๘.๙	๒๔๐.๖	๒๗๐.๗	๑๗๒.๐
มิถุนายน	๑๗๒.๑๐	๑๐๑.๙๐	๒๔๒.๐	๒๐๒.๔	๒๐๐.๖	๒๔๑.๗
กรกฎาคม	๑๐๙.๖๐	๒๒๗.๑๐	๑๕๘.๓	๑๔๐.๙	๒๓๙.๗	๑๖๙.๔
สิงหาคม	๑๙๓.๓๐	๓๒๖.๕๐	๒๐๙.๓	๑๔๓.๘	๓๒๘.๑	๒๘๐.๕
กันยายน	๒๔๕.๒๐	๒๘๕.๔๐	๓๙๔.๐	๒๕๓.๙	๖๗๖.๓	๒๔๖.๖
ตุลาคม	๕๕.๓๐	๑๙.๑๐	๑๗๒.๓	๓๑๘.๔	๙๔.๙	๑๓๑.๙
พฤศจิกายน	๒๓.๐	๐	๔.๔	๓๓.๔	๔๓.๖	๗๓.๓
ธันวาคม	๔.๓๐	๐	๐.๑	๐.๐๑	๐	๐
รวม	๑,๑๓๙.๘	๑,๑๙๑.๑	๑,๓๙๑.๓	๑,๕๒๗.๑	๒,๒๕๖.๒	๑,๔๒๖.๒

ที่มา: สำนักงานสถิติจังหวัดสุรินทร์ <http://surin.nso.go.th/>, ๒๕๖๘

๓.๔ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์

อำเภอเขวาสินรินทร์ มีปริมาณอุณหภูมิเฉลี่ย โดยมีอุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุด ๒๖ องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ๓๕ องศาเซลเซียส

ฤดูกาลที่ร้อนมีระยะเวลา ๒.๒ เดือน โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม ถึงวันที่ ๗ พฤษภาคม และอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยรายวันสูงกว่า ๓๔°C เดือนที่มีอากาศร้อนที่สุดของปีใน เขวาสินรินทร์ คือ เมษายน โดยมีอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยเท่ากับ ๓๕°C และต่ำสุดเฉลี่ยเท่ากับ ๒๖°C

ฤดูกาลที่เย็นมีระยะเวลา ๔.๔ เดือน โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ ๒ กันยายน ถึงวันที่ ๑๖ มกราคม และอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยรายวันต่ำกว่า ๓๑°C เดือนที่มีอากาศหนาวที่สุดของปีใน เขวาสินรินทร์ คือ ธันวาคม โดยมีอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ยเท่ากับ ๑๙°C และสูงสุดเฉลี่ยเท่ากับ ๓๐°C

ตารางที่ ๖ แสดงข้อมูลอุณหภูมิเฉลี่ยอำเภอเวาสินรินทร์ ปี ๒๕๖๗

เดือน	อุณหภูมิต่ำสุด	อุณหภูมิสูงสุด	อุณหภูมิเฉลี่ย
มกราคม	๑๙	๓๑	๒๕
กุมภาพันธ์	๒๑	๓๓	๒๗
มีนาคม	๒๔	๓๕	๒๙
เมษายน	๒๖	๓๕	๓๐
พฤษภาคม	๒๖	๓๔	๒๙
มิถุนายน	๒๖	๓๓	๒๙
กรกฎาคม	๒๕	๓๒	๒๘
สิงหาคม	๒๕	๓๑	๒๘
กันยายน	๒๕	๓๑	๒๗
ตุลาคม	๒๔	๓๐	๒๗
พฤศจิกายน	๒๑	๓๐	๒๖
ธันวาคม	๑๙	๓๐	๒๔

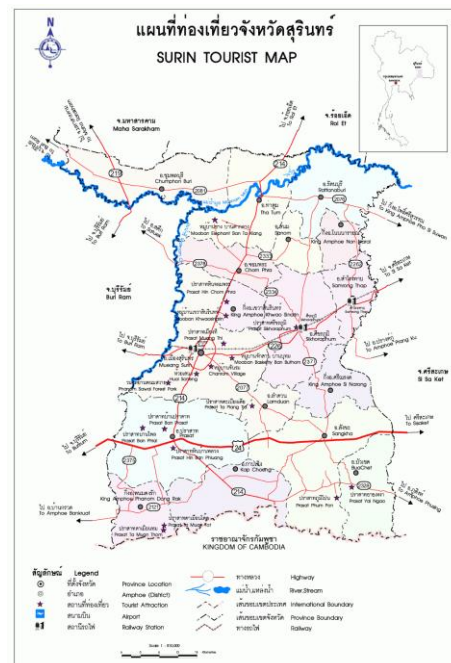
ที่มา: <https://th.weatherspark.com>

๔ เส้นทางคมนาคม

๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล

อำเภอเวาสินรินทร์ ด้านการคมนาคม มีถนนซึ่งเป็นทางหลวงแผ่นดิน ๒ สาย ได้แก่

- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๑๔ (สุรินทร์ - จอมพระ) - เส้นทางหลัก
- ทางหลวงชนบทหมายเลข ๑๑๐๑๑ (รพช. นาตัง - ศีขรภูมิ) - เส้นทางหลัก

ภาพที่ ๕ แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคม จังหวัดสุรินทร์

(ที่มา: <https://www.panteethai.com>)

๕ แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

อำเภอเวาสินรินทร์ เป็นพื้นที่ที่มีแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ ๆ หลายแห่ง ดังนี้

๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง

- แหล่งน้ำธรรมชาติ ลำห้วยจำนวน ๑๓ สาย ได้แก่

๑. ลำห้วยระวี	๒. ลำห้วยระหาร	๓. ลำห้วยจบก
๔. ลำห้วยทำนบ	๕. ลำห้วยครองเมือง	๖. ลำห้วยน้ำขุ่น
๗. ลำห้วยกันตรวง	๘. ลำห้วยจารย์	๙. ลำห้วยราช
๑๐. ลำห้วยตาพูน	๑๑. ลำห้วยตาเกาะ	๑๒. ลำห้วยกรวด
๑๓. ลำห้วยสดอ - ตะโก		

- แหล่งน้ำขนาดเล็ก บ่อน้ำตื้น จำนวน ๘๑ บ่อ บ่อบาดาล จำนวน ๑,๐๙๒ บ่อ ถึงเก็บน้ำ จำนวน

๑๒๓ แห่ง

๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ (โครงการชลประทาน) ได้แก่

- อำเภอเวาสินรินทร์ ไม่มีแหล่งน้ำชลประทาน

๖ สภาพเศรษฐกิจและสังคม

๖.๑ โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ

ประชากรอำเภอเวาสินรินทร์ ประชากรมีอาชีพหลักคือ ทำนา ไม้ยืนต้น พืชไร่ เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม และไม้ผล มีพื้นที่การเกษตรประมาณ ๑๐๒๕๗๓.๖๓ ไร่ (ร้อยละ ๙๐ ของพื้นที่อำเภอ) โดยอยู่พื้นที่นอกเขตชลประทานทั้งหมด (ที่มา:สำนักงานเกษตรอำเภอเวาสินรินทร์ พ.ศ.๒๕๖๕)

ตารางที่ ๗ ข้อมูลพืชเศรษฐกิจอำเภอเวาสินรินทร์ ปี ๒๕๖๖

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทางการเกษตร (ไร่)							รวม
		ข้าวนาปี	อ้อย โรงงาน	มัน สำปะหลัง	ยางพารา	ไม้ผล	พืชผัก	พืช อื่นๆ	
เวาสินรินทร์	๒๔,๗๔๔	๑๘,๖๓๖	๐	๘	๓,๒๕	๐	๙	๐	๑๘,๖๕๖
บ้านแร่	๒๓,๖๐๙	๑๕,๓๗๕	๕๘	๐	๓๕	๐	๕	๐	๑๕,๔๗๓
ปราสาททอง	๒๗,๖๓๕	๑๖,๒๒๗	๐	๐	๐	๐	๑๕	๐	๑๖,๒๔๒
ตาถูก	๒๖,๕๖๐	๒๒,๙๘๑	๐	๐	๐	๐	๒๐	๐	๒๓,๐๐๑
บึง	๑๙,๕๖๐	๑๖,๓๗๓	๐	๐	๒๐	๐	๗๓	๐	๑๖,๔๖๖
รวม	๑๒๒,๑๐๘	๘๙,๕๙๒	๕๘	๘	๕๘.๒๕	๐	๑๒๒	๐	๘๙,๘๓๘

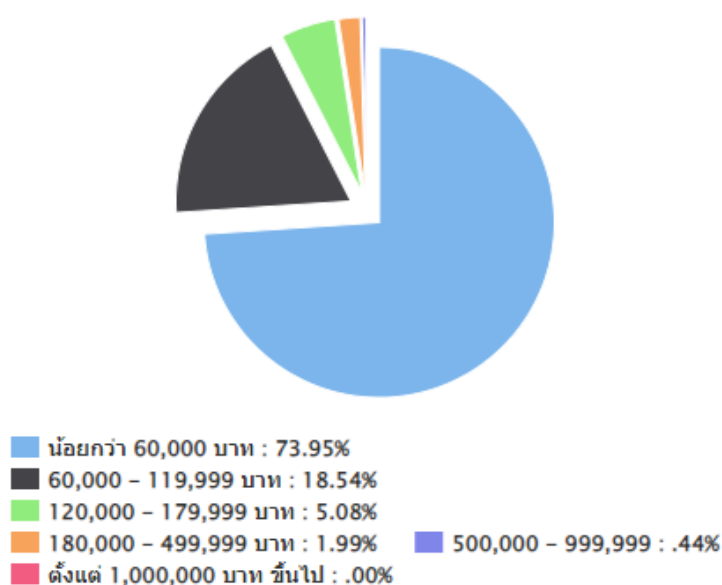
ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอเวาสินรินทร์, พ.ศ.๒๕๖๗

๒) รายได้ รายจ่ายของครัวเรือนเกษตรกร

รายได้ครัวเรือน*	ครัวเรือน	เฉลี่ย (บาท/ครัวเรือน/ปี)
เกษตรกรที่มีรายได้ในภาคการเกษตร	๔๕๓	๕๑,๓๒๐.๐๐
เกษตรกรที่มีรายได้นอกภาคการเกษตร	๔๕๓	๗๓,๗๖๓.๐๐

หมายเหตุ : ข้อมูลจำแนกตามที่อยู่ทะเบียนบ้าน เฉพาะครัวเรือนที่ให้ข้อมูลรายได้ หนี้สิน เท่านั้น

รายได้ในภาคการเกษตร

ภาพที่ ๖ แสดงรายได้ภาคการเกษตร

ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร (<http://www.farmer.doae.go.th>), พ.ศ.๒๕๖๗

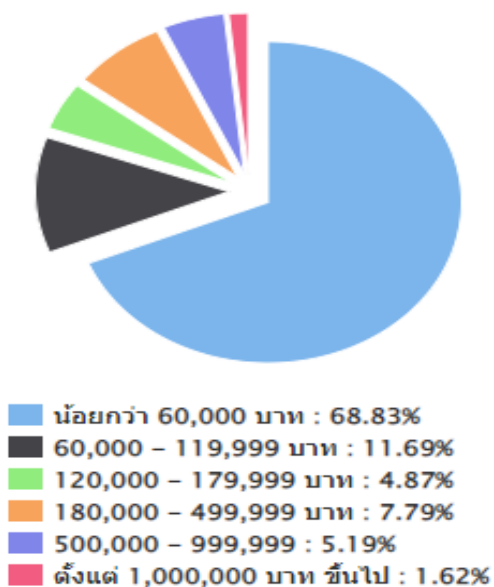
ตารางที่ ๘ ช่วงรายได้ในภาคการเกษตร

ช่วงรายได้ (บาท)	ครัวเรือน	ร้อยละ
น้อยกว่า ๖๐,๐๐๐ บาท	๓๓๕	๗๓.๙๕
๖๐,๐๐๐ - ๑๑๙,๙๙๙ บาท	๘๔	๑๘.๕๔
๑๒๐,๐๐๐ - ๑๗๙,๙๙๙ บาท	๒๓	๕.๐๘
๑๘๐,๐๐๐ - ๔๙๙,๙๙๙ บาท	๙	๑.๙๙
๕๐๐,๐๐๐ - ๙๙๙,๙๙๙ บาท	๒	๐.๔๔
ตั้งแต่ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ขึ้นไป	๐	๐.๐๐
รวม	๔๕๓	๑๐๐

ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร (<http://www.farmer.doae.go.th>), พ.ศ. ๒๕๖๗

๓) สินเชื่อและภาวะหนี้สินของเกษตรกร

หนี้สินในภาคการเกษตร

ภาพที่ ๗ แสดงหนี้สินภาคการเกษตร

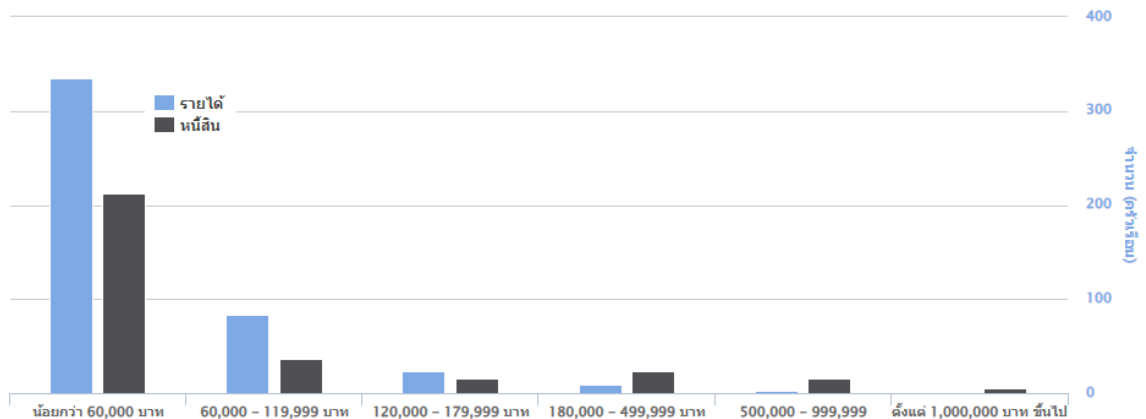
ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร (http://www.farmer.doe.go.th), พ.ศ. ๒๕๖๗

ตารางที่ ๙ ช่วงหนี้สินในภาคการเกษตร

ช่วงหนี้สิน (บาท)	ครัวเรือน	ร้อยละ
น้อยกว่า ๖๐,๐๐๐ บาท	๒๑๒	๖๘.๘๓
๖๐,๐๐๐ - ๑๑๙,๙๙๙ บาท	๓๖	๑๑.๖๙
๑๒๐,๐๐๐ - ๑๗๙,๙๙๙ บาท	๑๕	๔.๘๗
๑๘๐,๐๐๐ - ๔๙๙,๙๙๙ บาท	๒๔	๗.๗๙
๕๐๐,๐๐๐ - ๙๙๙,๙๙๙	๑๖	๕.๑๙
ตั้งแต่ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ขึ้นไป	๕	๑.๖๒
รวม	๓๐๘	๑๐๐

ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร (http://www.farmer.doe.go.th), พ.ศ. ๒๕๖๗

เปรียบเทียบรายได้-หนี้สินในภาคการเกษตร

ภาพที่ ๘ แสดงสินเชื่อและภาวะหนี้ของเกษตรกรอำเภอเวียงสา จังหวัดสุรินทร์
(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเวียงสา จังหวัดสุรินทร์, พ.ศ.๒๕๖๓)

๖.๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดสุรินทร์/ผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยต่อหัว

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product : GPP) ณ ราคาประจำปี ในปี พ.ศ.๒๕๖๓ เท่ากับ ๘๓,๘๐๘ ล้านบาท เทียบกับปีที่แล้ว (ปี ๒๕๖๒) มีมูลค่า เท่ากับ ๘๑,๗๙๑ ล้านบาท เพิ่มขึ้น ๒,๐๑๗ ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ ๒.๔๗

ผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยต่อหัว (Per Capita GPP) ณ ราคาประจำปี ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ มีรายได้ต่อคนต่อปีเท่ากับ ๗๙,๑๘๒ บาท เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว (ปี ๒๕๖๒) ที่มีรายได้ต่อคนต่อปี ๗๖,๖๕๔ บาท จำนวน ๒,๕๒๘ บาท คิดเป็นร้อยละ ๓.๓๐

ตารางที่ ๑๐ แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสุรินทร์ ณ ราคาคงที่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๖

(ล้านบาท) รายการ	ปี พ.ศ.				
	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓
ภาคเกษตร	๑๘,๘๔๑	๑๘,๗๔๒	๒๐,๐๑๒	๒๐,๙๔๖	๒๑,๑๐๖
ภาคบริการ	๔๔,๔๙๐	๔๖,๒๕๔	๔๘,๔๐๒	๔๙,๙๑๐	๕๑,๑๗๔
ภาคอุตสาหกรรม	๘,๖๕๙	๙,๓๖๕	๑๐,๙๔๗	๑๐,๙๓๕	๑๑,๕๒๗
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	๗๑,๙๙๐	๗๔,๓๖๑	๗๙,๓๖๐	๘๑,๗๙๑	๘๓,๘๐๘
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (บาท)	๖๕,๙๒๐	๖๘,๕๘๗	๗๓,๗๘๒	๗๖,๖๕๔	๗๙,๑๘๒
จำนวนประชากร (๑,๐๐๐ คน)	๑,๐๙๒	๑,๐๘๔	๑,๐๗๖	๑,๐๖๗	๑,๐๕๘

ที่มา: สำนักงานพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, พ.ศ. ๒๕๖๖

(https://www.nesdc.go.th/main.php?filename=gross_regional)

๖.๓ จำนวนครัวเรือน

อำเภอเขวาสินรินทร์ มีประชากรทั้งสิ้น ๓๔,๒๑๔ คน จำนวนครัวเรือน ๑๐,๒๑๖ ครัวเรือน แบ่งเป็นชาย ๖,๘๑๑ คน หญิง ๑๗,๓๒๔ คน ประชากรส่วนใหญ่ของอำเภอนับถือศาสนาพุทธ มีรายละเอียดแยกเป็นตำบล ดังนี้

ตารางที่ ๑๑ ตารางแสดงจำนวนประชากรในอำเภอเขวาสินรินทร์

ที่	ตำบล	ครัวเรือน ทั้งหมด	ครัวเรือน เกษตรกร	ประชากร		
				ชาย	หญิง	รวม
๑	เขวาสินรินทร์	๓,๑๖๑	๑,๕๖๕	๔,๗๗๖	๕,๐๕๓	๙,๘๒๙
๒	บึง	๑,๔๐๔	๑,๑๑๗	๒,๒๑๒	๒,๒๒๑	๔,๔๓๓
๓	ตาบูก	๑,๙๓๐	๑,๕๕๙	๓,๕๐๖	๓,๕๒๐	๗,๐๒๖
๔	ปราสาททอง	๑,๘๙๒	๑,๑๙๓	๓,๒๓๖	๓,๓๔๙	๖,๕๘๕
๕	บ้านแร่	๑,๘๒๙	๑,๓๗๗	๓,๑๖๐	๓,๑๘๑	๖,๓๔๑
รวม		๑๐,๒๑๖	๖,๘๑๑	๖,๘๑๑	๑๗,๓๒๔	๓๔,๒๑๔

ที่มา : สำนักทะเบียนอำเภอเขวาสินรินทร์, พ.ศ.๒๕๖๗

๖.๔ การศึกษา

อำเภอเขวาสินรินทร์ มีสถานศึกษา หรือโรงเรียนทั้งสิ้น ๒๕ แห่ง แยกออกเป็น

๑. โรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน ๓ แห่ง
๒. โรงเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน ๒๒ แห่ง
๓. โรงเรียนขยายโอกาสตั้งแต่ระดับประถมศึกษา – มัธยมศึกษาต้น จำนวน ๕ แห่ง

ตารางที่ ๑๒ ตารางแสดงโรงเรียนในเขตพื้นที่เขวาสินรินทร์ จำนวน ๒๕ โรงเรียน

ลำดับ	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	ประถมศึกษา – มัธยมศึกษาต้น
๑	โรงเรียนสินรินทวีทยา	โรงเรียนสินรินทวีทยา	โรงเรียนบ้านสตอ
๒	โรงเรียนบึงนครประชาสรรค์	โรงเรียนบึงนครประชาสรรค์	โรงเรียนบ้านแสรอ
๓	โรงเรียนแรวีทยา	โรงเรียนแรวีทยา	โรงเรียนบ้านสนวนนางแก้ว
๔	โรงเรียนอนุบาลเขวาสินรินทร์		โรงเรียนกันตริยาง
๕	โรงเรียนบ้านนาโพธิ์		โรงเรียนตากูก
๖	โรงเรียนบ้านสตอ		
๗	โรงเรียนบ้านนาตงตระแบก (กาญจนูปถัมภ์)		
๘	โรงเรียนบ้านแสรอ		
๙	โรงเรียนสามโค		
๑๐	โรงเรียนฉันทเพล		
๑๑	โรงเรียนพะเนา		
๑๒	โรงเรียนบุญโลก		
๑๓	โรงเรียนบ้านบึง		
๑๔	โรงเรียนกันตรง		
๑๕	โรงเรียนบ้านสนวนนางแก้ว		
ลำดับ	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	ประถมศึกษา – มัธยมศึกษาต้น
๑๖	โรงเรียนบ้านตลาดตาโหมก		
๑๗	โรงเรียนบ้านโคกกรวด		
๑๘	โรงเรียนกันตริยาง		
๑๙	โรงเรียนบ้านพระปิต		
๒๐	โรงเรียนบ้านภูดินหนองตะครอง		
๒๑	โรงเรียนบ้านบึง-เบาะอุ่น		
๒๒	โรงเรียนตากูก		
๒๓	โรงเรียนบ้านโชค		
๒๔	โรงเรียนบ้านอำปูลสนวน		
๒๕	โรงเรียนบ้านตากแดด		

๖.๕ การสาธารณสุข

๑. สถานบริการและหน่วยงานสาธารณสุข

๑.๑ สถานบริการและหน่วยงานสาธารณสุขของรัฐ ประกอบด้วย

๑.๑.๑ สถานบริการ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ได้แก่

- ๑) โรงพยาบาลเขวาสินรินทร์
- ๒) สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ๑ แห่ง
- ๓) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ๕ แห่ง

๑.๒ สถานบริการสาธารณสุขเอกชน ประกอบด้วย

- ๑.๒.๑ คลินิกแพทย์-..... แห่ง
- ๑.๒.๒ คลินิกพยาบาล.....-.....แห่ง
- ๑.๒.๓ ร้านขายยาแผนปัจจุบัน ๓ แห่ง
- ๑.๒.๔ ร้านขายยาแผนโบราณ...-...แห่ง

๑.๓ จำนวนบุคลากรทางการแพทย์

- ๑.๓.๑ แพทย์ จำนวน ๔ คน
- ๑.๓.๒ ทันตแพทย์ จำนวน ๓ คน
- ๑.๓.๓ เภสัชกร จำนวน ๓ คน
- ๑.๓.๔ พยาบาล จำนวน ๙ คน
- ๑.๓.๕ อาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) จำนวน ๒๐๔ คน

๖.๖ ประเพณีและวัฒนธรรม

๑) การนับถือศาสนา

ประชากรอำเภอเขวาสินรินทร์ ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ

๒) วัฒนธรรมท้องถิ่นที่สำคัญ

อำเภอเขวาสินรินทร์ มีขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดั่งามปฏิบัติสืบทอดกันมาจาก บรรพบุรุษจนถึงปัจจุบัน ซึ่งงานบุญที่ถือปฏิบัติกันอยู่ เช่น บุญสงกรานต์ การทอดเทียนพรรษา บุญกฐิน บุญผ้าป่า เป็นต้น

- **ทำบุญคูณลาน** (คุ่มข้าวใหญ่) ในพิธีนี้จะมีการทำบุญตักบาตร เลี้ยงพระ ประพรมน้ำพระพุทธมนต์แก่ชาวบ้าน ลานข้าว ที่นาและต่อข้าวบริเวณใกล้ลานข้าวถือว่าเป็นสิริมงคล ทำให้ข้าวในนาอุดมสมบูรณ์ เจ้าของนาจะอยู่เป็นสุข ฝนตกต้องตามฤดูกาล ข้าวกล้าจะงอกงามและได้ผลดีในปีต่อไป เมื่อเสร็จพิธีทำบุญคูณลานข้าวแล้ว ชาวบ้านจึงจะขนข้าวใส่ยุ้งและเชิญขวัญข้าว คือ พระแม่โพสพไปยังยุ้งข้าวและทำพิธี สู่ขวัญกับสู่ข้าวเล่า (ยุ้ง) ข้าวเพื่อเป็นสิริมงคลต่อไป

- **บุญพระเวส** (บุญพระเวสสันดรหรือบุญมหาชาติ) คำนี้ออกเสียงว่า พระเวส เป็นสำเนียงของชาวอีสานที่มาจากคำว่า พระเวส ซึ่งหมายถึงพระเวสสันดร การทำบุญพระเวส เป็นการทำบุญและฟังเทศน์เรื่องพระเวสสันดรชาดก หรือเทศน์มหาชาติ ซึ่งมีจำนวน ๑๓ กัณฑ์ ทั้งนี้เพื่อเป็นการรำลึกถึงพระเวสสันดร ผู้ซึ่งบำเพ็ญบารมีอันยิ่งใหญ่ด้วยการให้ทานหรือทานบารมีในชาติสุดท้าย ก่อนที่จะมาเสวยชาติและตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้า บุญพระเวสเป็นงานบุญที่ยิ่งใหญ่ของชาวอีสาน นิยมทำกันทุกหมู่บ้าน ด้วยความเชื่อว่าหากได้ฟังเทศน์มหาชาติทั้ง ๑๓ กัณฑ์จบภายในวันเดียว อาานิสงส์จะคลบบันดาลให้ไปเกิดในศาสนาของพระศรีอาริย์เมตไตรย ซึ่งเป็นยุคแห่งความสุข ความสมบูรณ์ตามพุทธคติที่มีมาแต่ครั้งพุทธกาล

- **บุญสงกรานต์** (บุญสงกรานต์) เป็นการทำบุญวันขึ้นปีใหม่ของไทยแต่โบราณ นิยมทำในเดือนห้า เริ่มตั้งแต่วันที่ ๑๓ เมษายนถึงวันที่ ๑๕ เมษายน คำว่า สงกรานต์ เป็นคำสันสกฤต แปลว่า ผ่านหรือเคลื่อนย้าย เข้าไป ในที่นี้ หมายถึง พระอาทิตย์ผ่านหรือเคลื่อนย้ายเข้าไปในจักรราศีหนึ่ง เป็นเดือนที่เริ่มต้นปีใหม่ การทำบุญสงกรานต์จะมีพิธีสงฆ์พระพุทธรูป พระสงฆ์ ผู้ใหญ่ ผู้เฒ่าผู้แก่ นอกจากนี้ ชาวบ้านจะทำบุญตักบาตร ก่อพระเจดีย์ทรายและมีการละเล่นสาดน้ำกันอย่างสนุกสนานนานตลอดทั้ง ๓ วัน

- **บุญเข้าพรรษา** การเข้าพรรษาเป็นกิจของภิกษุสามเณรที่จะต้องอยู่เป็นประจำในวัดใดวัดหนึ่งตลอด ๓ เดือน กำหนดเอาตั้งแต่วันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๘ ถึงวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑ ห้ามมิให้พระภิกษุสามเณรไปพักแรมคืนที่อื่น มีการทำบุญตักบาตร ถวายภัตตาหารแด่พระภิกษุ สามเณร มีการฟังธรรมเทศนา ชาวบ้านจะหล่อเทียนขนาดใหญ่ถวายวัดเป็นพุทธบูชาและเก็บไว้ตลอดพรรษา การทำเทียนถวายวัดในช่วงเทศกาลเข้าพรรษา มีความเชื่อแต่โบราณว่า หากใครทำเทียนไปถวายวัด เมื่อเกิดชาติใหม่ ผู้นั้นจะได้เสวยสุข หากมิได้ขึ้นสวรรค์ แต่เกิดบนโลกมนุษย์ผู้นั้นจะมีความเฉลียวฉลาด มีสติปัญญาไหวพริบเป็นเลิศ ประดุจแสงเทียนอันสว่างไสว

- **บุญออกพรรษา** จัดทำในวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑ เป็นการทำบุญที่สืบเนื่องมาจากบุญเข้าพรรษาในเดือนแปด ที่พระภิกษุสามเณรได้เข้าพรรษาเป็นเวลานานถึง ๓ เดือน ดังนั้น ในวันที่ครบกำหนด พระภิกษุสามเณรเหล่านั้นจะมารวมกันทำพิธีออกวัสสาบวรา วันนี้เป็นวันที่ภิกษุสามเณรมีโอกาสมาชุมนุมกันอย่างพร้อมเพรียงกันที่วัด ชาวบ้านถือว่าเป็นวันสำคัญและเป็นระยะที่ชาวบ้านหมดภาระในการทำนาไร่ อากาศในช่วงนี้จะเย็นสบายจึงถือโอกาสมาร่วมกันทำบุญ มีการตักบาตรถวายภัตตาหารแด่พระภิกษุ สามเณร มีการกวนข้าวทิพย์ถวาย รับศีล สวดมนต์ฟังเทศน์และถวายผ้าจ่านำพรรษา ตอนค่ำจะมีการจุดประทีปโคมไฟในบริเวณวัดและหน้าบ้าน บางท้องถิ่นอยู่ใกล้บริเวณแม่น้ำจะมีการไหลเรือไฟ (ล่องเฮือไฟ) เพื่อเป็นการบูชาคารวะแม่คงคา บางแห่งมีการแข่งเรือยาวเพื่อความสนุกสนานและสามัคคีร่วมกันในงานอีกด้วย

- **บุญกฐิน** เป็นการถวายผ้าจีวรแด่พระสงฆ์ที่จำพรรษาครบ ๓ เดือน งานบุญนี้มีระยะเวลาทำตั้งแต่วันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๑ จนถึงวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๒ มูลเหตุที่มีการทำบุญกฐินนั้น มีเรื่องเล่าว่า มีพระภิกษุจำนวนหนึ่งได้เดินทางไปเฝ้าพระพุทธเจ้า ระหว่างการเดินทางนั้นยังเป็นช่วงหน้าฝน และระยะทางไกลจึงทำให้ผ้าจีวรของพระภิกษุเหล่านั้นเปียกน้ำเปื้อนโคลน ไม่สามารถหาผ้าผืนเปลี่ยนได้ พระพุทธเจ้าได้เห็นถึงความยากลำบากนั้น จึงมีพุทธบัญญัติให้ภิกษุแสวงหาผ้าและรับผ้ากฐินได้ เป็นเวลาหนึ่งเดือนหลังออกพรรษา ชาวบ้านจึงได้จัดผ้าจีวรนำมาถวายพระภิกษุในช่วงเวลาดังกล่าว จนกลายเป็นประเพณีทำบุญกฐินมาจวบจนปัจจุบัน ก่อนการทำกฐินเจ้าภาพจะต้องจองวัดและกำหนดวันทอดกฐินล่วงหน้า เตรียมผ้าไตรจีวรพร้อมอัฐบริวารและเครื่องไทยทาน มีการบอกบุญแก่ญาติมิตร ตอนเช้าในพิธีจะแห่ขบวนกฐินเพื่อนำไปทอดที่วัด และแห่กฐินเวียนประทักษิณรอบอุโบสถ ๓ รอบ จึงทำพิธีถวายผ้ากฐินจากปูชายฝั่งจนสามารถนำไปทอดให้เสร็จภายใน ๒๔ ชั่วโมงนับแต่เวลาเริ่มทำเชื่อว่าจะได้บุญมากกว่าอย่างอื่น

๗. การใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

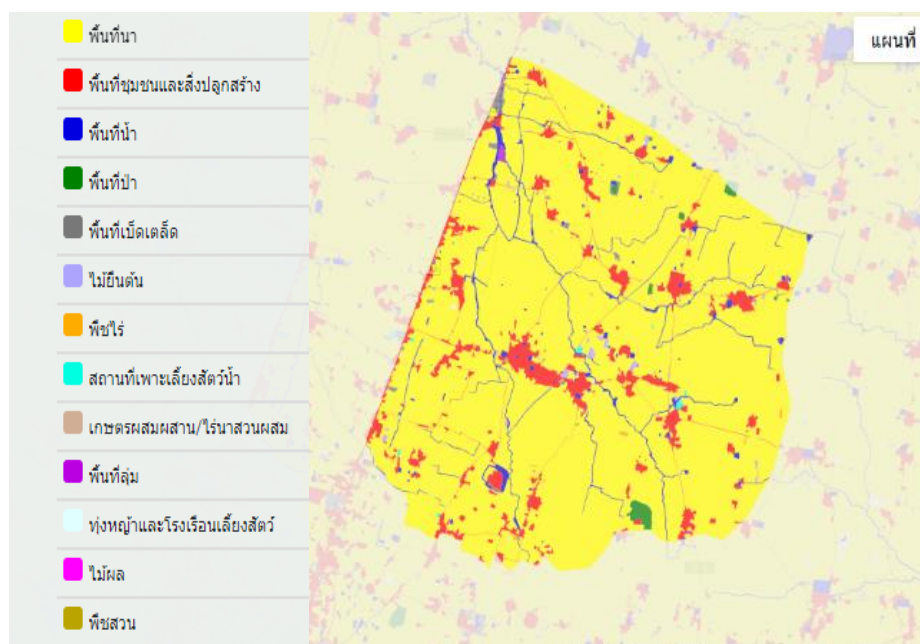
อำเภอเขวาสินรินทร์ มีการใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ทำนา จำนวน ๑๐๑,๔๗๗ ไร่ ร้อยละ ๘๘.๕ รองลงมาคือพื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง จำนวน ๘,๕๔๓.๒๕ ไร่ ร้อยละ ๗.๔๕ และพื้นที่แหล่งน้ำ จำนวน ๒,๘๒๒.๒๖ ไร่ ร้อยละ ๒.๔๖

ตารางที่ ๑๓ แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
พื้นที่นา	๑๐๑,๔๗๗.๑	๘๘.๕
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๘,๕๔๓.๒๕	๗.๔๕
พื้นที่น้ำ	๒,๘๒๒.๒๖	๒.๔๖
พื้นที่ป่า	๕๓๓.๑๙	๐.๔๗
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๔๘๖.๙	๐.๔๒
ไม้ยืนต้น	๓๑๔.๙๒	๐.๒๗
พืชไร่	๑๓๙.๒๙	๐.๑๒
สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๑๓๑.๑๑	๐.๑๑
เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	๘๑.๗๖	๐.๐๗
พื้นที่ลุ่ม	๗๘.๑	๐.๐๗
ทุ่งหญ้าและโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	๒๑.๙๑	๐.๐๒
ไม้ผล	๑๕.๐๘	๐.๐๑
พืชสวน	๑๒.๒๙	๐.๐๑

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน (๒๕๖๗)

แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

ภาพที่ ๙ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๗)

๘ ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญ/พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ

อำเภอเขวาสินรินทร์ พื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจหลัก ได้แก่ ข้าว มีพื้นที่ปลูกมาก จำนวน ๘๙,๕๙๒ ไร่ รองลงมา คือพืชผัก มีพื้นที่ปลูก จำนวน ๑๒๒ ไร่ และยางพารา มีพื้นที่ปลูก จำนวน ๕๘.๒๕ ไร่ ตามลำดับ นอกจากนี้ยังมีพื้นที่ อ้อยโรงงาน และมันสำปะหลัง

ตารางที่ ๑๔ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

ตำบล		ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร (ไร่) อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์											
	พื้นที่ทั้งหมด	ข้าว	อ้อยโรงงาน	มันสำปะหลัง	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	สับปะรด	ผัก	หญ้าเลี้ยงสัตว์	ยางพารา	ปาล์มน้ำมัน	ไม้ผล	ไม้ดอกไม้ประดับ	รวมทั้งหมด
เขวาสินรินทร์	๒๔,๗๔๔	๑๘,๖๓๖	๘	๐	๐	๐	๙	๐	๓.๒๕	๐	๐	๐	๔๓,๔๐๐
บ้านแร่	๒๓,๖๐๙	๑๕,๓๗๕	๕๘	๐	๐	๐	๕	๐	๓๕	๐	๐	๐	๓๙,๐๘๒
ปราสาททอง	๒๗,๖๓๕	๑๖,๒๒๗	๐	๐	๐	๐	๑๕	๐	๐	๐	๐	๐	๔๓,๘๗๗
ตาถูก	๒๖,๕๖๐	๒๒,๙๘๑	๐	๐	๐	๐	๒๐	๐	๐	๐	๐	๐	๔๙,๕๖๑
บึง	๑๙,๕๖๐	๑๖,๓๗๓	๐	๐	๐	๐	๗๓	๐	๒๐	๐	๐	๐	๓๖,๐๒๖
รวม	๑๒๒,๑๐๘	๘๙,๕๙๒	๕๘	๘	๐	๐	๑๒๒	๐	๕๘.๒๕	๐	๐	๐	๒๑๑,๙๔๖

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเขวาสินรินทร์, พ.ศ.๒๕๖๗

๙. องค์กรและสถาบันต่าง ๆ

อำเภอเขวาสินรินทร์ มีกลุ่มสถาบันเกษตรกร กลุ่มอาชีพการเกษตร ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานราชการ หลายกลุ่ม กลุ่มอาชีพการเกษตร กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ได้รับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น มีกลุ่มต่างๆ ดังนี้

- สินค้า OTOP ขึ้นทะเบียน จำนวน ๙๒ ผลิตภัณฑ์ ได้รับการคัดสรรเป็นระดับ ๕ ดาว จำนวน ๑๓ ชิ้น ๔ ดาว จำนวน ๔๕ ชิ้น และ ๓ ดาว จำนวน ๒๕ ชิ้น

ตารางที่ ๑๕ แสดงข้อมูลผลิตภัณฑ์ OTOP ที่ได้รับรางวัล ระดับ ๕ ดาว ของอำเภอเขวาสินรินทร์

ชื่อผลิตภัณฑ์	ชื่อกลุ่ม/ร้าน ที่ผลิต	สถานที่ตั้ง		
		เลขที่	หมู่	ตำบล
สร้อยเปียดอกไม้มน้ำไหล ต่างหูดอกไม้มน้ำ	รุ่งเรืองเครื่องประดับ	๒๒๘	๓	เขวาสินรินทร์
ผ้าไหมยกดอกลายพุ่มข้าวบิณฑ์ใหญ่ดินทอง	นางเจียนนับถือดี	๑๓๓/๑	๑	เขวาสินรินทร์
ผ้าไหมมัดหมี่ลายผีเสื้อ	กมลพรรณไหมไทย	๑๘๕	๒	เขวาสินรินทร์
ผ้าไหมยกดอกลายพุ่มข้าวบิณฑ์เสมาธรรมจักร	นางสมประสงค์เอ็นดู	๑๘๐	๑	เขวาสินรินทร์
ผ้าไหมลายราชวัตร	กลุ่มพัฒนาอาชีพบ้านเขวาสินรินทร์	๑๑๕	๑	เขวาสินรินทร์
ผ้าไหมยกดอกลายหางนกยูง	กลุ่มทอผ้าไหมบ้านเขวาสินรินทร์	๒๐๑	๒	เขวาสินรินทร์
ผ้ายกดอกลายดอกบัวหลวง	กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านเขวาสินรินทร์	๒๐๑	๒	เขวาสินรินทร์
ผ้าไหมมัดหมี่ลายโคมเรือประยุक्त	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านนาโพธิ์	๓๖	๑๑	เขวาสินรินทร์
ผ้าไหมลายสรวงหางกระรอก	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านสามโค	๙๔	๖	ปราสาททอง
เครื่องประดับทองเหลืองลายไทย	นายบุญเรืองพิศโสระ	๖๙	๘	เขวาสินรินทร์
ผ้ายกดอกลายสาวตรี	สาวตรีผ้าไหมทอมือสุรินทร์	๒๖๐	๒	เขวาสินรินทร์
ผ้าไหมมัดหมี่โฮล	นางผกามาศเจริญผล	๓๒	๔	ปราสาททอง
ผ้าไหมมัดหมี่โฮล	นางกรรณิกาสนธิละ	๕๒	๔	ปราสาททอง

ที่มา: แผนยุทธศาสตร์พัฒนาอำเภอ ๔ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) ของอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

ตารางที่ ๑๖ ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอำเภอของอำเภอเขวาสินรินทร์

ลำดับ	ชื่อ	ที่ตั้ง	จำนวนสมาชิก	ประธาน
๑	วิสาหกิจชุมชนบ้านเขวาสินรินทร์	๘๘ หมู่ ๑ ต.เขวาสินรินทร์ อ.เขวาสินรินทร์ จ.สุรินทร์ โทรศัพท์ ๐๙๘๗๑๗๕๐๖	๙	นางเวนิกา คำนิล
๒	วิสาหกิจชุมชนบ้านสามโค	๑๒๔ หมู่ ๖ ต.ปราสาททอง อ.เขวาสินรินทร์ จ.สุรินทร์ โทรศัพท์ ๐๘๑๑๔๘๑๓๕๕	๔๙	นางศิริพร จารัตน์
๓	วิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์บ้านแร่	๑๒๙ หมู่ ๑ ต.บ้านแร่ อ.เขวาสินรินทร์ จ.สุรินทร์ โทรศัพท์ ๐๗๘๗๖๑๔๙๒	๔๖	นางสาวรัตนาวดี พัทธานู
๔	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตผ้าไหมบ้านนาโพธิ์	๓๖ หมู่ ๑๑ ต.เขวาสินรินทร์ อ.เขวาสินรินทร์ จ.สุรินทร์ โทรศัพท์ ๐๔๔๕๘๒๐๙๘	๗	นางแดง ผิวทอง
๕	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเครื่องประดับเงินและทองเหลืองบ้านนาตัง	๑๖๘ หมู่ ๘ ต.เขวาสินรินทร์ อ.เขวาสินรินทร์ จ.สุรินทร์ โทรศัพท์ ๐๖๘๑๑๔๓๑๓	๗	นายสมบุรณ์ ถือเหมาะ
๖	วิสาหกิจชุมชนศูนย์ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชนบ้านฉันเพล หมู่ที่ ๒	๑๓๑ หมู่ ๒ ต.ปราสาททอง อ.เขวาสินรินทร์ จ.สุรินทร์ โทรศัพท์	๓๑	นายเม็ยส พอกพูน
๗	วิสาหกิจชุมชนสตรีทอผ้าไหมบ้านระงอล	๕๒ หมู่ ๔ ต.ปราสาททอง อ.เขวาสินรินทร์ จ.สุรินทร์ โทรศัพท์ ๐๘๙๙๘๐๔๕๘๘	๒๗	นางกรรณิกา สนธิละ
๘	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเครื่องเงินประยุกต์บ้านโชคหัวแรด	๔๔ หมู่ ๔ ต.เขวาสินรินทร์ อ.เขวาสินรินทร์ จ.สุรินทร์ โทรศัพท์ ๐๘๑๕๗๓๕๐๘๖	๗	นางเป็ย สัมครสมาน
๙	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านฉันเพล หมู่ ๒	๓๒ หมู่ ๒ ต.ปราสาททอง อ.เขวาสินรินทร์ จ.สุรินทร์ โทรศัพท์	๑๕	นางอนง พอกพูน

ลำดับ	ชื่อ	ที่ตั้ง	จำนวนสมาชิก	ประธาน
๑๐	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มธนาคารข้าวบ้านโชค	๑๐๗ หมู่ ๔ ต.ตาบูก อ.เขวาสินรินทร์ จ.สุรินทร์ โทรศัพท์	๑๕	นางบุญศรี ภารพุทธา
๑๑	วิสาหกิจชุมชนเครื่องประดับเงินสลักหินสี บ้านนาโพธิ์	๑ หมู่ ๗ ต.เขวาสินรินทร์ อ.เขวาสินรินทร์ จ.สุรินทร์ โทรศัพท์ ๐๘๑๙๖๖๙๓๔๖	๙	นางสายอ่อน เหลือลั่น
๑๒	วิสาหกิจชุมชนจักรสานหมวกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	๑๖๔ หมู่ ๖ ต.บ้านแร่ อ.เขวาสินรินทร์ จ.สุรินทร์ โทรศัพท์ ๐๘๗๙๖๑๔๕๕๓	๑๕	นางบุญศรี ภารพุทธา
๑๓	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้าไหมบ้านระไซร์	๑๔๐ หมู่ ๑๐ ต.ปราสาททอง อ.เขวาสินรินทร์ จ.สุรินทร์ โทรศัพท์ ๐๔๔๕๘๒๑๖๐	๑๒	นางไพรัตน์ ยืนยาว
๑๔	วิสาหกิจชุมชนปุ๋ยอินทรีย์บ้านแสรว	๑๔๙ หมู่ ๘ ต.ปราสาททอง อ.เขวาสินรินทร์ จ.สุรินทร์ โทรศัพท์ ๐๘๓๗๒๔๑๒๕๙	๑๕	นายเถลิงศักดิ์ ทองขาว
๑๕	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มลุงป่วนเครื่องเงิน	๖๘ หมู่ ๓ ต.เขวาสินรินทร์ อ.เขวาสินรินทร์ จ.สุรินทร์ โทรศัพท์ ๐๘๙๐๔๓๖๗๙๔	๙	นายป่วน เจียวทอง
๑๖	วิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกหม่อนเลี้ยงไหมบ้านหนองโพธิ์	๓๒ หมู่ ๑๓ ต.ปราสาททอง อ.เขวาสินรินทร์ จ.สุรินทร์ โทรศัพท์	๑๗	นางทองย้อย ขาวนา
๑๗	วิสาหกิจชุมชนบ้านพะเนา	๑๖๑ หมู่ ๓ ต.ปราสาททอง อ.เขวาสินรินทร์ จ.สุรินทร์ โทรศัพท์ ๐๘๑๙๗๖๕๒๔๓	๔๒	นายวุฒิพงษ์ ประยงค์หอม
๑๘	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงโคเนื้อบ้านอำปิล หมู่ที่๙	๒๒๒ หมู่ ๙ ต.ตาบูก อ.เขวาสินรินทร์ จ.สุรินทร์ โทรศัพท์ ๐๘๗๒๙๙๔๘๑๘	๙๒	นายสมงาน บรรลือทรัพย์
๑๙	วิสาหกิจชุมชนข้าวเหนียวนุ่มบ้านโชคหัวแรด	๓๒ หมู่ ๔ ต.เขวาสินรินทร์ อ.เขวาสินรินทร์ จ.สุรินทร์ โทรศัพท์ ๐๘๗๖๔๐๔๙๔๘	๘	นางประยอย ทวีสุข

ลำดับ	ชื่อ	ที่ตั้ง	จำนวนสมาชิก	ประธาน
๒๐	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชนบ้านภูดิน	๑๕๒ หมู่ ๗ ต.บ้านแร่ อ.เขวาสินรินทร์ จ.สุรินทร์ โทรศัพท์	๕๐	นายชัย จันทรานูชิต
๒๑	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตข้าวและพืชผักบ้านปึงนคร	๑๕๔ หมู่ ๑๑ ต.ปึง อ.เขวาสินรินทร์ จ.สุรินทร์ โทรศัพท์ ๐๘๕๐๑๖๒๙๘๓	๕๐	นายวัชร แทนแก้ว
๒๒	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้เลี้ยงโคบ้านอำปิลตำบลตาถูก	๒๕๐ หมู่ ๙ ต.ตาถูก อ.เขวาสินรินทร์ จ.สุรินทร์ โทรศัพท์ ๐๙๓๑๐๔๙๘๕๙	๑๑	นายบัญชา เจริญสวัสดิ์
๒๓	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกหม่อนเลี้ยงไหมครบวงจรตากแดด-โพธิ์คู่	๗๖ หมู่ ๑๐ ต.ตาถูก อ.เขวาสินรินทร์ จ.สุรินทร์ โทรศัพท์ ๐๘๓๙๖๖๔๕๓๐	๕๗	นางอรชน พริ้งเพระ
๒๔	วิสาหกิจชุมชนศูนย์ส่งเสริมและผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชนบ้านตากแดด	๑๙ หมู่ ๖ ต.ตาถูก อ.เขวาสินรินทร์ จ.สุรินทร์ โทรศัพท์ ๐๘๗๘๗๕๕๕๗๔	๕๐	นายไพรี พริ้งเพระ
๒๕	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้เลี้ยงโคน้ำบ้านหนองไทร หมู่ ๕	๓๗ หมู่ ๕ ต.ปราสาททอง อ.เขวาสินรินทร์ จ.สุรินทร์ โทรศัพท์ ๐๙๓๓๙๘๑๓๐	๑๐	นายโชติวิทย์ รอบรู้เจน
๒๖	วิสาหกิจชุมชนผู้ผลิตปุ๋ยคอกคุณภาพ-โคกาว ต.เขวาสินรินทร์	๒๖๗ หมู่ ๔ ต.เขวาสินรินทร์ อ.เขวาสินรินทร์ จ.สุรินทร์ โทรศัพท์ ๐๘๙๖๐๒๓๒๔๖	๑๕	นายชินทร์ เรืองเงิน
๒๗	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มโคเนื้อ-โคขุนบ้านตาถูก	๑๖๗/๑ หมู่ ๒ ต.ตาถูก อ.เขวาสินรินทร์ จ.สุรินทร์ โทรศัพท์ ๐๘๗๖๑๙๖๖๕๘	๒๑	นายอดิสร เจริญรัมย์
๒๘	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้เลี้ยงโคน้ำตากแดด-โพธิ์คู่	๑๒๗ หมู่ ๖ ต.ตาถูก อ.เขวาสินรินทร์ จ.สุรินทร์ โทรศัพท์ ๐๘๔๔๔๖๔๖๕๙	๒๓	นายสมโภชน์ ขาวนา
๒๙	วิสาหกิจชุมชนผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชนเขวาสินรินทร์	๒๘๑ หมู่ ๒ ต.เขวาสินรินทร์ อ.เขวาสินรินทร์ จ.สุรินทร์ โทรศัพท์ ๐๖๑๐๒๙๙๓๔๓	๕๔	นายประสงค์ สนทอง
๓๐	วิสาหกิจชุมชนเมล็ดพันธุ์ดีบ้านละเอาะ หมู่ ๔	๗๘ หมู่ ๔ ต.ปึง อ.เขวาสินรินทร์ จ.สุรินทร์ โทรศัพท์ ๐๘๖๘๗๙๒๔๐๑	๑๕	นายสุเทียน ทองนำ

ลำดับ	ชื่อ	ที่ตั้ง	จำนวนสมาชิก	ประธาน
๓๑	วิสาหกิจชุมชนชาวนา ๔.๐ บ้านอำปอ	๑๖ หมู่ ๙ ต.ตาบูก อ.เขวาสินรินทร์ จ.สุรินทร์ โทรศัพท์ ๐๘๖๒๓๔๗๘๘๘	๑๑	นางนริรัตน์ บรรลือทรัพย์
๓๒	วิสาหกิจชุมชนกลุ่ม เกษตรกรชาวนาโพธิ์คู่	๑๒๘ หมู่ ๑๐ ต.ตาบูก อ.เขวาสินรินทร์ จ.สุรินทร์ โทรศัพท์ ๐๘๙๙๔๕๔๔๘๘๙	๓๑	นายอภิชัย สมบูรณ์
๓๓	วิสาหกิจชุมชนปลูกข้าว อินทรีย์บ้านสนวน	๔๑ หมู่ ๕ ต.ตาบูก อ.เขวาสินรินทร์ จ.สุรินทร์ โทรศัพท์ ๐๘๘๔๘๓๗๕๒๓	๑๐	นางสาวมัลลิกา บรรลือทรัพย์
๓๔	วิสาหกิจชุมชนเกษตร พอเพียงบ้านเขวาสินรินทร์ หมู่ ๑	๑๑๑/๑ หมู่ ๑ ต.เขวาสินรินทร์ อ.เขวาสินรินทร์ จ.สุรินทร์ โทรศัพท์ ๐๘๐๔๘๑๒๕๒๑	๑๓	นายมาตุภูมิ คงดี
๓๕	วิสาหกิจชุมชนเกษตร พอเพียงบ้านอาไร	๘๑/๑ หมู่ ๗ ต.ตาบูก อ.เขวาสินรินทร์ จ.สุรินทร์ โทรศัพท์	๗	นางคำหวาน โพธิ์แก้ว
๓๖	วิสาหกิจชุมชนเกษตร ร่วมพัฒนา	๗๐ หมู่ ๗ ต.ตาบูก อ.เขวาสินรินทร์ จ.สุรินทร์ โทรศัพท์ ๐๘๙๖๒๕๙๓๑๒	๗	นางทองใบ โพธิ์แก้ว
๓๗	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มอินทรีย์ ออมสุขบ้านอำปอ	๖๔ หมู่ ๙ ต.ตาบูก อ.เขวาสินรินทร์ จ.สุรินทร์ โทรศัพท์ ๐๘๕๒๐๔๑๒๙๕	๙	นางมยุรา สายชนะ
๓๘	วิสาหกิจชุมชนการเลี้ยงโค เนื่อนาโพธิ์ ม.๗	๑๗๘ หมู่ ๗ ต.เขวาสินรินทร์ อ.เขวาสินรินทร์ จ.สุรินทร์ โทรศัพท์ ๐๙๑๘๑๖๐๘๘๖	๙	นายสุรพงษ์ สมัครสมาน
๓๙	วิสาหกิจชุมชนคนรักงาน ฝีมือบ้านโชค	๓ หมู่ ๓ ต.เขวาสินรินทร์ อ.เขวาสินรินทร์ จ.สุรินทร์ โทรศัพท์ ๐๙๘๖๓๘๑๐๙๑	๑๒	นายเมธา บุรณ์เจริญ
๔๐	วิสาหกิจชุมชนกลุ่ม พัฒนาการเลี้ยงโคเนื้อ บ้านสตอ	๑๙๙ หมู่ ๕ ต.เขวาสินรินทร์ อ.เขวาสินรินทร์ จ.สุรินทร์ โทรศัพท์ ๐๙๓๙๑๒๒๑๖๐	๙	นายพิมาศ เหลี่ยมดี

ลำดับ	ชื่อ	ที่ตั้ง	จำนวนสมาชิก	ประธาน
๔๑	วิสาหกิจชุมชนโคเนื้อบ้านบุญโลก	๙๕ หมู่ ๔ ต.ปราสาททอง อ.เขวาสินรินทร์ จ.สุรินทร์ โทรศัพท์ ๐๙๓๐๗๘๔๗๑๙	๑๐	นายกันดินันท์ นันท์ดิษฐ์เจริญ
๔๒	วิสาหกิจชุมชนเครื่องเงินและทองเหลืองบ้านนาโพธิ์	๑๘ หมู่ ๗ ต.เขวาสินรินทร์ อ.เขวาสินรินทร์ จ.สุรินทร์ โทรศัพท์ ๐๖๑๑๐๕๖๒๕๕	๙	นางสาวสุวรรณ อาญาเมือง
๔๓	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มโคขุนสตอ-โชค	๙๗ หมู่ ๖ ต.เขวาสินรินทร์ อ.เขวาสินรินทร์ จ.สุรินทร์ โทรศัพท์	๑๔	นายปัญญา ยุพการณ์
๔๔	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรผลิตข้าวหอมมะลิโพธิ์คู่	๔๕ หมู่ ๑๐ ต.ตาถูก อ.เขวาสินรินทร์ จ.สุรินทร์ โทรศัพท์	๒๐๘	นายไพโรจน์ มุมทอง
๔๕	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสตรีทอผ้าไหมบ้านตาปุด	๖๕ หมู่ ๗ ต.ปราสาททอง อ.เขวาสินรินทร์ จ.สุรินทร์ โทรศัพท์ ๐๘๓๑๒๘๗๘๖๐	๒๒	นางปณิดา ปานด้วง
๔๖	วิสาหกิจชุมชนเพาะพันธุ์กล้วยไม้เศรษฐกิจ	๑๓๓ หมู่ ๘ ต.ปราสาททอง อ.เขวาสินรินทร์ จ.สุรินทร์ โทรศัพท์ ๐๘๗๒๕๒๔๔๙๕	๗	นายยุทธนา วงษ์ศรี
๔๗	วิสาหกิจชุมชนเกษตรผสมผสานปลูกพืชสมุนไพร ต.เขวาสินรินทร์ อ.เขวาสินรินทร์ จ.สุรินทร์	๒๙๙ หมู่ ๒ ต.เขวาสินรินทร์ อ.เขวาสินรินทร์ จ.สุรินทร์ โทรศัพท์ ๐๘๑๕๓๙๓๖๖๕	๑๑	นางสาวฐิติวรรณ อยู่ครบ
๔๘	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มนาแปลงใหญ่บ้านสตอหมู่ ๕	๑๑ หมู่ ๕ ต.เขวาสินรินทร์ อ.เขวาสินรินทร์ จ.สุรินทร์ โทรศัพท์ ๐๘๒๒๙๕๐๖๑๑	๕๓	นางสาวอำภา แก้วเหลี่ยม
๔๙	วิสาหกิจชุมชนเพื่อนครูชุม	๑๐๒ หมู่ ๖ ต.เขวาสินรินทร์ อ.เขวาสินรินทร์ จ.สุรินทร์ โทรศัพท์	๖๐	นายณัฐพงษ์ ครัวญาติ
๕๐	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสตรีทอผ้าไหมมัดหมี่บ้านอากลัว ม.๓	๓๔ หมู่ ๓ ต.บ้านแร่ อ.เขวาสินรินทร์ จ.สุรินทร์ โทรศัพท์ ๐๘๗๐๖๖๗๓๑๒	๑๓	นางบวน สุขทอง
๕๑	วิสาหกิจชุมชนภูมิปัญญาผ้าทอมือ	๙ หมู่ ๑๐ ต.บ้านแร่ อ.เขวาสินรินทร์ จ.สุรินทร์ โทรศัพท์ ๐๖๒๗๒๔๖๒๕๓	๑๕	นางแสงเดือน เขิดชาย
๕๒	วิสาหกิจชุมชนบ้านไร่เจริญสวัสดิ์ JS FARM	๑๕๖ หมู่ ๙ ต.ตาถูก อ.เขวาสินรินทร์ จ.สุรินทร์ โทรศัพท์ ๐๙๕๖๐๕๘๘๘๖	๑๑	นายเฌอติ เจริญสวัสดิ์

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเขวาสินรินทร์, พ.ศ. ๒๕๖๗

ตารางที่ ๑๗ ข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ

กลุ่ม	เลขที่	หมู่	ตำบล
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านเขวาสินรินทร์	88	1	เขวาสินรินทร์
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านตาปุด	35	7	ปราสาททอง
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรวิสาหกิจชุมชนกลุ่มมัดหมี่โฮลโบราณทอผ้าสีธรรมชาติ	4	8	เขวาสินรินทร์
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรวิสาหกิจชุมชนกลุ่มสตรีเครื่องประดับเงินบ้านโชค	84	4	เขวาสินรินทร์
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรวิสาหกิจชุมชนเครื่องเงินประยุกต์บ้านโชคหัวแรด	44	4	เขวาสินรินทร์
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรวิสาหกิจชุมชนเครื่องประดับเงินสลักหินสีบ้านนาโพธิ์	1	7	เขวาสินรินทร์
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรวิสาหกิจชุมชนจักสานหมวกบ้านบึง	164	6	บ้านแร่
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรวิสาหกิจชุมชนตัดเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูปบ้านตากแดด	10	6	ตาถูก
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรวิสาหกิจชุมชนทอผ้าไหมบ้านระไซร์	140	10	ปราสาททอง
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรวิสาหกิจชุมชนบ้านฉันทเพล หมู่ 2	32	2	ปราสาททอง
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรวิสาหกิจชุมชนบ้านตาซอน	28	11	ปราสาททอง
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรวิสาหกิจชุมชนบ้านสามโค	94	6	ปราสาททอง
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรวิสาหกิจชุมชนบ้านอากลัว	47	3	บ้านแร่
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรวิสาหกิจชุมชนผลิตผ้าไหมบ้านนาโพธิ์	36	11	เขวาสินรินทร์
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรวิสาหกิจชุมชนสตรีผ้าไหมเครื่องเงินบ้านโชค	121	4	เขวาสินรินทร์
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรวิสาหกิจชุมชนสมุนไพรพื้นบ้านตะแบกใหญ่	83/2	10	เขวาสินรินทร์
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรวิสาหกิจชุมชนหัตถศิลป์เขวาสินรินทร์	125	3	เขวาสินรินทร์
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรวิสาหกิจสตรีทอผ้าไหมบ้านโชค	74	3	เขวาสินรินทร์
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรสตรีทอผ้าไหมบ้านระงอล	52	4	ปราสาททอง
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนแร่วิทยา	โรงเรียนแร่ วิทยา	5	บ้านแร่
กลุ่ม	เลขที่	หมู่	ตำบล
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรปลูกผักบ้านแดง	30	7	บึง
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรผู้ปลูกผักบ้านกันตริยาง	100	5	บ้านแร่
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรวิสาหกิจชุมชนทอผ้าไหมบ้านระไซร์	140	10	ปราสาททอง
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนระยะที่ 4 บ้านตากแดด	8	6	ตาถูก

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเขวาสินรินทร์, พ.ศ. ๒๕๖๗

บทที่ ๒

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอเขวาสินรินทร์

๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ

๑.๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่

๑.๑.๑ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

๑) เกษตรกร

(๑) ครัวเรือนเกษตรกร

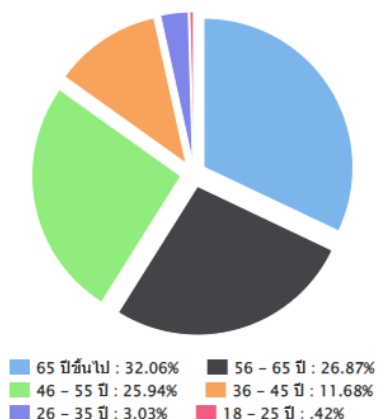
อำเภอเขวาสินรินทร์ มีครัวเรือนเกษตรกร จำนวน ๖,๑๗๙ ครัวเรือน โดยมีหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกร อายุระหว่าง ๖๕ ปีขึ้นไป จำนวน ๑,๙๘๑ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓๒ รองลงมาอายุระหว่าง ๔๖ - ๖๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๘๗ และอายุระหว่าง ๔๖ - ๕๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๙๔ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๘ แสดงหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

ช่วงอายุ (ปี)	ครัวเรือน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๑,๙๘๑	๓๒.๐๖
๕๖ - ๖๕ ปี	๑,๖๖๐	๒๖.๘๗
๔๖ - ๕๕ ปี	๑,๖๐๓	๒๕.๙๔
๓๖ - ๔๕ ปี	๗๒๒	๑๑.๖๘
๒๖ - ๓๕ ปี	๑๘๗	๓.๐๓
๑๘ - ๒๕ ปี	๒๖	๐.๔๒
รวม	๖,๑๗๙	๑๐๐

ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร (<http://www.aiu.doe.go.th>) พ.ศ. ๒๕๖๗

หัวหน้าครัวเรือนเกษตรกร จำแนกช่วงอายุ

ภาพที่ ๑๐ แสดงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

(ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร (<http://www.aiu.doe.go.th>) พ.ศ. ๒๕๖๗)

(๒) ลักษณะการประกอบอาชีพ

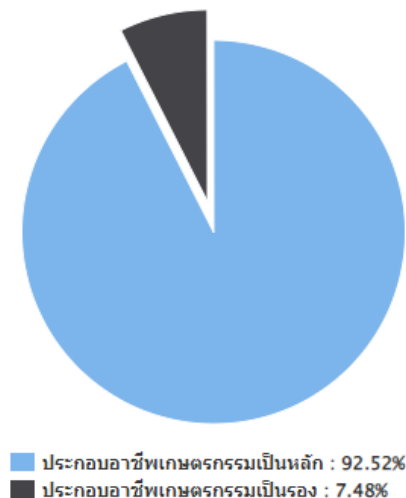
อำเภอเขวาสินรินทร์ มีเกษตรกรที่ประกอบอาชีพหลักส่วนใหญ่เป็นการประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก จำนวน ๕,๗๑๗ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙๒.๕๒ และประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง จำนวน ๔๖๒ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๗.๔๘

ตารางที่ ๑๙ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๕,๗๑๗	๙๒.๕๒
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๔๖๒	๗.๔๘

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเขวาสินรินทร์, พ.ศ. ๒๕๖๗

ลักษณะการประกอบอาชีพ

ภาพที่ ๑๑ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

(ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร (<http://www.aiu.doe.go.th>) พ.ศ. ๒๕๖๗)

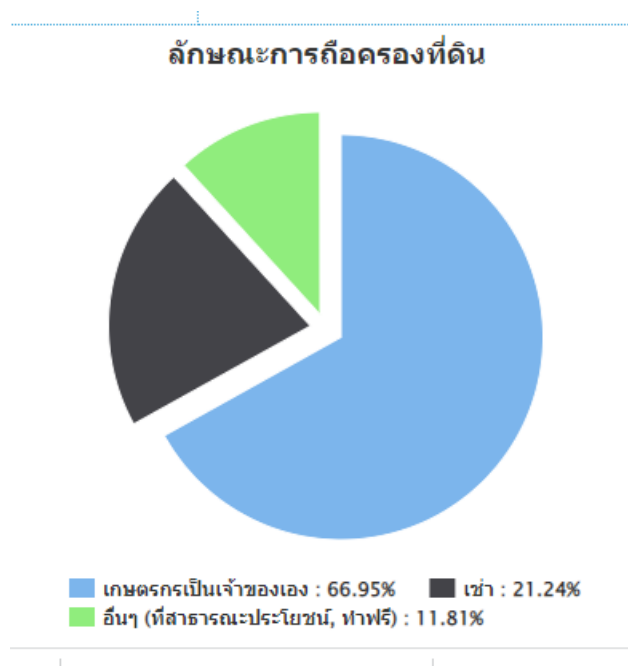
(๓) ลักษณะการถือครองที่ดิน

ลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรอำเภอเขวาสินรินทร์ ส่วนใหญ่เกษตรกรเป็นเจ้าของเอง จำนวน ๕,๓๐๒ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๙๕ รองลงมา คือ เช่า จำนวน ๑,๖๘๒ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๒๔ และอื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี) จำนวน ๙๓๕ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๘๑ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๐ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เกษตรกรเป็นเจ้าของ	๕,๓๐๒	๖๖.๙๕
อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี)	๙๓๕	๑๑.๘๑
เช่า	๑,๖๘๒	๒๑.๒๔

ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร (<http://www.aiu.doe.go.th>), พ.ศ. ๒๕๖๗

ภาพที่ ๑๒ แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน อำเภอเวียงสา จังหวัดสุรินทร์
(ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร (<http://www.aiu.doe.go.th>) พ.ศ. ๒๕๖๗)

(๔) ประเภทเอกสารสิทธิ์

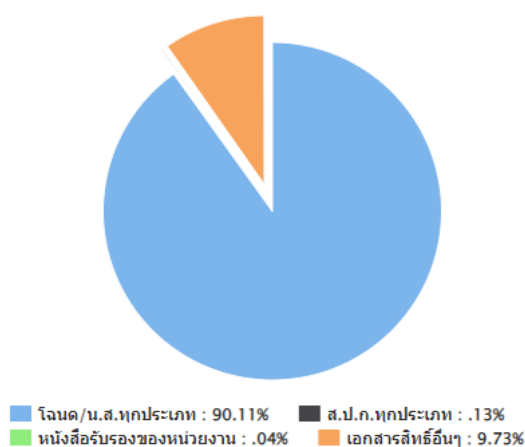
เกษตรกรอำเภอเวียงสา จังหวัดสุรินทร์ มีการถือครองที่ดินแบบโฉนด/น.ส.ทุกประเภท จำนวน ๕,๐๓๙ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙๐.๑๑ รองลงมา คือเอกสารสิทธิ์อื่น ๆ จำนวน ๕๔๔ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙.๗๓ และ ส.ป.ก. ทุกประเภท จำนวน ๗ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๐.๑๖ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๑ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอเวียงสา จังหวัดสุรินทร์

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)				รวม
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	ส.ป.ก. ทุกประเภท	หนังสือรับรอง ของหน่วยงาน	เอกสารสิทธิ์อื่น ๆ	
๕,๐๓๙	๗	๒	๕๔๔	๕,๖๐๒

ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร (<http://www.aiu.doe.go.th>), พ.ศ. ๒๕๖๗

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)

ภาพที่ ๑๓ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
(ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร (<http://www.aiu.doae.go.th>), พ.ศ. ๒๕๖๓)

๒) องค์กรและสถาบันเกษตรกร

(๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

อำเภอเขวาสินรินทร์ มีกลุ่มส่งเสริมอาชีพ ๔ กลุ่ม มีสมาชิก ๔๐ ราย กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ๑๙ กลุ่ม สมาชิก ๑๙๐ ราย กลุ่มยุวเกษตรกร ๑ กลุ่ม สมาชิก ๑๕ ราย วิสาหกิจชุมชน ๕๒ แห่ง สมาชิก ๑,๓๓๙ ราย สหกรณ์ จำนวน ...-.... แห่ง สมาชิก ...-.. ราย และกลุ่มเกษตรกร ...- .กลุ่ม สมาชิก ...-... ราย

ตารางที่ ๒๒ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

ตำบล	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้าน		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
เขวาสินรินทร์	๐	๐	๑๐	๑๐๐	๐	๐	๑๘	๓๑๕	๐	๐	๐	๐
ปึง	๑	๑๐	๐	๐	๐	๐	๒	๖๕	๐	๐	๐	๐
ตาถูก	๑	๑๐	๑	๑๐	๐	๐	๑๕	๕๖๓	๐	๐	๐	๐
ปราสาททอง	๑	๑๐	๖	๖๐	๐	๐	๑๒	๒๕๗	๐	๐	๐	๐
บ้านแร่	๑	๑๐	๒	๒๐	๑	๑๕	๕	๑๓๙	๐	๐	๐	๐
รวม	๔	๔๐	๑๙	๑๙๐	๑	๑๕	๕๒	๑,๓๓๙	๐	๐	๐	๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเขวาสินรินทร์, พ.ศ. ๒๕๖๓

๓) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

อำเภอเวาสินรินทร์ มีแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ๑ ศูนย์ และศพก. เครือข่าย ๑๓ ศูนย์ ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ...๑.. ศูนย์ ศูนย์จัดการดินและปุ๋ย ๑... ศูนย์ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ..๕..ศูนย์ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง...๙..ศูนย์ และศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน ...-...ศูนย์

ตารางที่ ๒๓ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร อำเภอเวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

ตำบล	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศตปช.	ศบกด.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ			ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้านการพัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศุสัตว์	ปฏิรูป	
เวาสินรินทร์	๐	๒	๐	๐	๑	๒	๐	๐	๐
บึง	๐	๒	๐	๐	๑	๐	๐	๐	๐
ตาถูก	๐	๓	๐	๐	๑	๑	๑	๐	๐
ปราสาททอง	๑	๔	๑	๑	๑	๔	๐	๐	๐
บ้านแร่	๐	๒	๐	๐	๑	๒	๐	๐	๐
รวม	๑	๑๓	๑	๑	๕	๙	๑	๐	๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเวาสินรินทร์, พ.ศ. ๒๕๖๗

(๑) อาสาสมัครเกษตร

อำเภอเวาสินรินทร์ มีอาสาสมัครเกษตร จำนวน ๑๕๐ คน โดยมีเกษตรกรหมู่บ้านจำนวนมากที่สุด จำนวน ๕๕ ราย และหมอดินอาสา ๕๕ ราย รองลงมาคือ อาสาปศุสัตว์ ๒๕ ราย และสารวัตรเกษตรอาสา ๑๖ ราย ตามลำดับ อย่างไรก็ตามอาสาเกษตรบางรายทำหน้าที่อาสามากกว่า ๑ หน้าที่

ตารางที่ ๒๔ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรอำเภอเวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

ตำบล	ครู บัญชี	หมอดิน อาสา	ประมง อาสา	เศรษฐกิจ การเกษตรอาสา	ครู ยาง	อาสาสมัคร ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	อาสาสมัคร เกษตรและสหกรณ์	อาสา ปศุสัตว์
รวมทั้งสิ้น	๑๐	๕๕	๐	๑	๐	๐	๐	๒๕
เวาสินรินทร์	๑	๑๑	๐	๐	๐	๐	๐	๘
บึง	๓	๑๑	๐	๐	๐	๐	๐	๒
ตาถูก	๒	๑๐	๐	๑	๐	๐	๐	๕
ปราสาททอง	๓	๑๓	๐	๐	๐	๐	๐	๘
บ้านแร่	๑	๑๐	๐	๐	๐	๐	๐	๒

ตารางที่ ๒๔ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ (ต่อ)

ตำบล	อาสา ฝนหลวง	อาสาสมัคร สหกรณ์	อาสาสมัคร ชลประทาน	ชวาณา อาสา	เกษตร หมู่บ้าน	สารวัตร เกษตร อาสา	ไหม อาสา	Q อาสา	รวม สาขา (นับซ้ำ)	รวมบุคคล (ไม่นับซ้ำ)
รวมทั้งสิ้น	๒	๕	๐	๐	๕๕	๑๖	๑	๐	๑๗๑	๑๕๐
เขวาสินรินทร์	๐	๐	๐	๐	๑๑	๓	๑	๐	๓๕	๓๑
บึง	๑	๑	๐	๐	๑๑	๒	๐	๐	๓๒	๒๕
ตาถูก	๑	๒	๐	๐	๑๐	๔	๐	๐	๓๕	๒๙
ปราสาททอง	๐	๐	๐	๐	๑๓	๖	๐	๐	๔๓	๓๙
บ้านแร่	๐	๒	๐	๐	๑๐	๑	๐	๐	๒๖	๒๖

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเขวาสินรินทร์, พ.ศ. ๒๕๖๗

(๒) ประชาชนชาวบ้าน

อำเภอเขวาสินรินทร์ มีประชาชนชาวบ้านภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการดำเนินการโครงการได้คัดเลือกประชาชนชาวบ้านเป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามวิถีของประชาชนแต่ละคน ซึ่งในอำเภอเขวาสินรินทร์ มีประชาชนชาวบ้านจำนวน ๕ คน

ตารางที่ ๒๕ แสดงข้อมูลประชาชนชาวบ้านอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

ตำบล	จำนวน (ราย)	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	องค์ความรู้ด้าน
เขวาสินรินทร์	๑	นายป่วน เจียวทอง	๖๘ ม. ๓ ต. เขวาสินรินทร์ เขวาสินรินทร์ จ. สุรินทร์	ด้านหัตถกรรมเครื่องเงิน
บึง	๑	นายเสมียน สายบุตร	๓๕ ม. ๙ ต. บึง อ. เขวาสินรินทร์ จ. สุรินทร์	ด้านข้าว
ตาถูก	๑	นายเสรี สมนาค	๑๑๙ ม. ๖ ต. ตาถูก อ. เขวาสินรินทร์ จ. สุรินทร์	ด้านเศรษฐกิจพอเพียง
ปราสาททอง	๑	นายประสิทธิ์ สมสุระ	๒/๔ ม. ๘ ต. ปราสาททอง อ. เขวาสินรินทร์ จ. สุรินทร์	ด้านเกษตรผสมผสาน
บ้านแร่	๑	นางปรารถนา เอวาริยะกุล	๑๐๐ ม. ๕ ต. บ้านแร่ อ. เขวาสินรินทร์ จ. สุรินทร์	ด้านน่ายาอเนกประสงค์
รวม	๕ ราย			

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเขวาสินรินทร์, พ.ศ. ๒๕๖๗

(๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ชื่อประธานศูนย์ : นายประสิทธิ์ สมสุระ

เบอร์โทรศัพท์ : ๐๘๓-๗๒๔-๑๒๕๕

สินค้าหลัก: เกษตรแบบผสมผสาน

สถานที่ตั้ง : หมู่ที่ ๘ ตำบลปราสาททอง อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

การนำไปใช้ประโยชน์ :

- เป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำการเกษตรแบบผสมผสาน การบริหารจัดการ การให้บริการทางการเกษตร และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในพื้นที่

หลักสูตรการเรียนรู้ :

1) หลักสูตรบังคับ : เกษตรผสมผสาน/เศรษฐกิจพอเพียง

2) หลักสูตรหลัก : การลดต้นทุน และการเพิ่มผลผลิต

3) หลักสูตรเสริม : การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า

ฐานการเรียนรู้ : การทำการเกษตรแบบผสมผสาน ในพื้นที่ ๗ ไร่ ประกอบด้วย แหล่งน้ำเพื่อใช้ในการทำการเกษตร เลี้ยงปลา ปลุกข้าว พืชผัก ผลไม้ และไม้ยืนต้น

แนวทางการพัฒนา : พัฒนางค์ความรู้ด้านการเกษตร ทั้งในด้านการผลิตข้าวคุณภาพดี ผลิตสารชีวภัณฑ์ การทำการเกษตรผสมผสานโดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การเลี้ยงปลา การผลิตน้ำหมักและปุ๋ยหมักชีวภาพ การป้องกันกำจัดศัตรูพืชแบบผสมผสาน การผลิตและใช้สารชีวภัณฑ์ป้องกันกำจัดศัตรูพืช การขยายพันธุ์พืช การทำบัญชีครัวเรือน/บัญชีฟาร์ม และการลดต้นทุนการผลิตข้าวจุดเด่นของศูนย์เรียนรู้ : การเรียนรู้ด้านการบัญชี (บัญชี ชี้ทางรวย) และกระดานเศรษฐกิจเป็นการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการทำบัญชีครัวเรือนและบัญชีฟาร์ม เพื่อให้เกษตรกรทราบรายรับ-รายจ่าย เพื่อจะได้ลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น และสามารถวางแผนการผลิตด้านการเกษตรได้อย่างถูกต้อง

ศูนย์เครือข่าย จำนวน ๑๓ ศูนย์

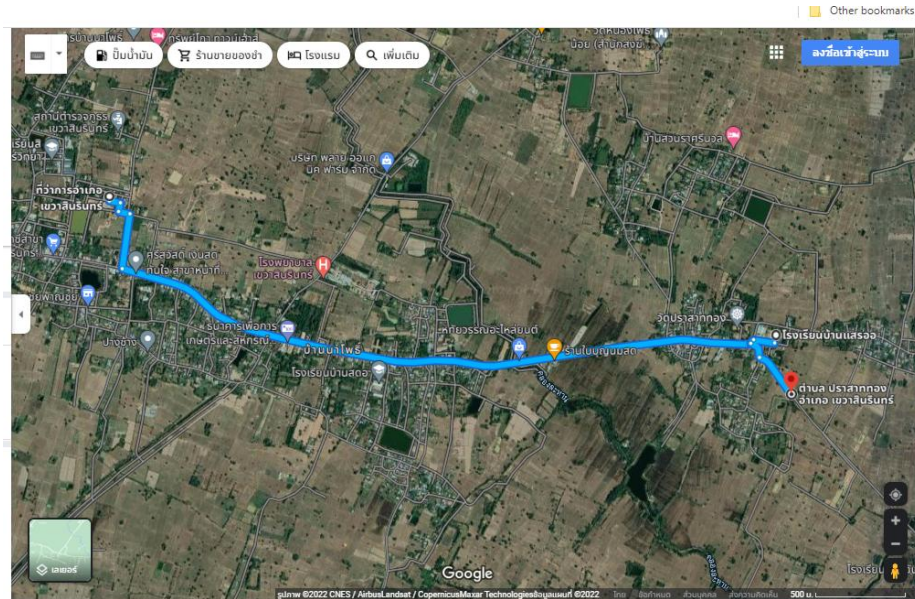
ตารางที่ ๒๖ ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอเขวาสินรินทร์

ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/กิจกรรมหลักของศูนย์เครือข่าย	หมู่	ตำบล	ชื่อ-สกุล ประธานศูนย์	เบอร์โทรศัพท์
๑	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรอินทรีย์บ้านแร่	เกษตรผสมผสาน	๑	บ้านแร่	นางสาวรัตนาวดี พัทธานู	๐๘๖-๙๒๕๔๘๙๔
๒	วิสาหกิจชุมชนศูนย์ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวและพืชผักบ้านบึงนคร	ศูนย์เรียนรู้พืชผัก	๑๑	บึง	นายวัชร แท่นแก้ว	๐๘๕-๐๑๖๒๔๘๓
๓	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนบ้านตากแดด	เกษตรผสมผสาน	๖	ตากูก	นายจารุวิทย์ พริ้งเพระ	๐๘๒-๑๕๙๓๗๘๖

ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/ กิจกรรมหลักของ ศูนย์เครือข่าย	หมู่	ตำบล	ชื่อ-สกุล ประธานศูนย์	เบอร์โทรศัพท์
๔	กลุ่มเกษตรอินทรีย์บ้านสนวน	ศูนย์เรียนรู้ด้าน มาตรฐานการ ผลิตทาง การเกษตร	๕	ตากูก	นายสนั่น บรรลือทรัพย์	๐๙๓-๕๒๐๒๐๙๐
๕	วิสาหกิจชุมชนบ้านพะเนา	เกษตรผสมผสาน	๓	ปราสาท ทอง	นายชาติรี จารัตน์	๙๔๐๙๘๓๔๕๙
๖	กลุ่มผู้ปลูกผักบ้านแดง	ศูนย์เรียนรู้พืชผัก	๗	บึง	นางสมใจ ชันทอง	๐๙๕-๓๔๕๘๘๙๙
๗	กลุ่มผู้ปลูกพืชสมุนไพร	เกษตรผสมผสาน	๕	ปราสาท ทอง	นางสาวณัฐยาน์ จารัตน์	๐๘๗-๗๑๑๙๐๕๓
๘	แหล่งเรียนรู้เลี้ยงสัตว์ ฟาร์มต้นแบบด้านโคเนื้อ	ศูนย์เรียนรู้ด้าน ปศุสัตว์	๒	ตากูก	นางสาววรารณ บรรลือทรัพย์	๐๙๖-๕๖๙๓๔๔๖
๙	วิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกหม่อน เลี้ยงไหมบ้านหนองโพธิ์	เกษตรผสมผสาน	๘	ปราสาท ทอง	นางทองย้อย ขาวนา	๐๘๓-๗๒๔๑๒๕๙
๑๐	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร บ้านตระแบกใหญ่	เกษตรผสมผสาน	๑๐	เขวาสินรินทร์	นางประยาน ยอดรัก	๐๖๑-๕๘๕๐๖๑๑
๑๑	กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกผัก หมู่ ๕ บ้านกันตริยาง	เกษตรผสมผสาน	๕	บ้านแร่	นายประเสริฐ ประवासุข	๐๙๕-๖๘๓๙๙๐๕
๑๒	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร บ้านสตอ/โชค	เกษตรผสมผสาน	๖	เขวาสินรินทร์	นายประชุม มูลศาสตร์	๐๘๘-๐๘๒๘๒๗๗
๑๓	ศูนย์เรียนรู้ไร่นาสวนผสม บ้านฉันทะหมู่ ๒	เกษตรผสมผสาน	๒	ปราสาท ทอง	นายสมชาย แก้วศรี	๐๙๙-๐๕๖๑๗๔๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเขวาสินรินทร์, พ.ศ. ๒๕๖๗

แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ภาพที่ ๑๔ แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอเวียงสา จังหวัดสุรินทร์

(๔) กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่

อำเภอเวียงสา จังหวัดสุรินทร์ มีกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ จำนวน ๑๐ กลุ่ม ได้แก่

แผนการผลิตรายกลุ่มของ แปลงใหญ่

กิจกรรม การผลิตข้าว

- เป้าหมายการดำเนินงาน ลดต้นทุนการผลิต จาก ๓,๐๐๐ บาท/ไร่ เป็น ๒,๔๐๐ บาท/ไร่ (๒๐%)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๓๕๐/ไร่ เป็น ๔๒๐/ไร่ (๑๕ %)
- เป้าหมายรายได้ ๔,๒๐๐ บาท/ไร่
- ประมาณการกระจาย ๒,๔๐๐ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. รวมกลุ่มให้เข้มแข็ง
๒. การลดต้นทุนการผลิต

ตารางที่ ๒๗ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

กิจกรรม/ปี๒๕๖๓/๖๔	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
แผนการผลิต												
ปรับปรุงดิน ไถกลบตอซัง หว่านพืช ตระกูลถั่ว	<----->											<----->
ประชุมกำหนดเป้าหมายการผลิตเมล็ด พันธุ์ และผลิตข้าวคุณภาพดี			<----->									
จัดหาปัจจัยการผลิต ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ ดิน เมล็ดพันธุ์ข้าว			<----->									
ไถกลบพืชปุ๋ยสด ไถตะ ไถแปร				<----->								
ปลูก โดยการหว่านและหยอด					<----->							
ดูแลรักษาแบบผสมผสาน					<----->							
ตรวจแปลงตัดพันธุ์ปน						<----->						
เก็บเกี่ยว เก็บรักษาผลผลิต เก็บรวบรวม ผลผลิต											<----->	
อัดฟาง	<----->										<----->	

ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอเขวาสินรินทร์, พ.ศ.๒๕๖๗

ตารางที่ ๒๘ แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

ที่	ตำบล	ชื่อกกลุ่มแปลงใหญ่	ชนิดพืช	จำนวนสมาชิก(คน)	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	ประธาน	เบอร์โทรศัพท์ประธาน
๑	บ้านแร่	วิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์บ้านแร่ หมู่ที่ ๑ ตำบลบ้านแร่ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์	ข้าว	๔๕	๙๑๑	นายอภิรักษ์ คณึงเพียร	๐๙๗๓๔๓๗๐๒๕
๒	ปราสาททอง	วิสาหกิจชุมชนบ้านพะเนา หมู่ที่ ๓ ตำบลปราสาททอง อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์	ข้าว	๕๖	๑,๕๙๐	นายพิรุณ เหมือนใจ	๐๘๙๕๕๑๒๙๔๕
๓	บึง	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชนระโงนกรอย หมู่ที่ ๙ ตำบลบึง อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์	ข้าว	๘๔	๑,๘๓๑	นายวัชรระ แทนแก้ว	๐๘๕๐๑๖๒๘๘๓
๔	ตาถูก	กลุ่มเกษตรกรผลิตข้าวหอมมะลิโพธิ์คู่ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลตาถูก อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์	ข้าว	๒๑๗	๓,๔๐๐	นายไพโรจน์ มุมทอง	๐๘๗๒๕๗๒๔๔๘
๕	เขวาสินรินทร์	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรบ้านเขวาสินรินทร์ หมู่ที่ ๒ ตำบลเขวาสินรินทร์ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์	ข้าว	๕๓	๖๐๕	นายประสงค์ สันทอง	๐๘๓๓๗๕๖๔๓๒
๖	เขวาสินรินทร์	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรบ้านตระแบกใหญ่ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลเขวาสินรินทร์ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์	ข้าว	๘๗	๒,๐๐๐	นางสมพร เกิดพุ่ม	๐๘๑๒๖๔๐๐๓๕
๗	เขวาสินรินทร์	แปลงใหญ่ข้าวเกษตรแบบนาแปลงใหญ่บ้านสตอ ม.๕ ตำบลเขวาสินรินทร์ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์	ข้าว	๕๓	๖๘๐	นางสาวอำภา แก้วเหลี่ยม	๐๘๒๒๙๕๐๖๑๑
๘	เขวาสินรินทร์	แปลงใหญ่ข้าวเกษตรแบบนาแปลงใหญ่บ้านสตอ ม.๖ ตำบลเขวาสินรินทร์ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์	ข้าว	๕๙	๗๗๖	นางจิรพันธ์ เหมหาญ	๐๘๒๓๗๘๒๖๔๐
๙	ตาถูก	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มธนาคารข้าวบ้านโชค ม.๔ ตำบลตาถูก อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์	ข้าว	๖๑	๘๒๕	นายสมศักดิ์ อุ่นศรี	๐๘๗๒๔๑๙๙๔๖
๑๐	เขวาสินรินทร์	วิสาหกิจชุมชนผู้ผลิตปุ๋ยชีวภาพ-โคเวทิต.เขวาสินรินทร์	ปุ๋ยสัตว์ (โค)	-	-	นายวิชัย อยู่ปูน	๐๘๗๔๔๖๐๓๒๘

ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอเขวาสินรินทร์, พ.ศ.๒๕๖๗

๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร

๑) ทรัพยากรดิน

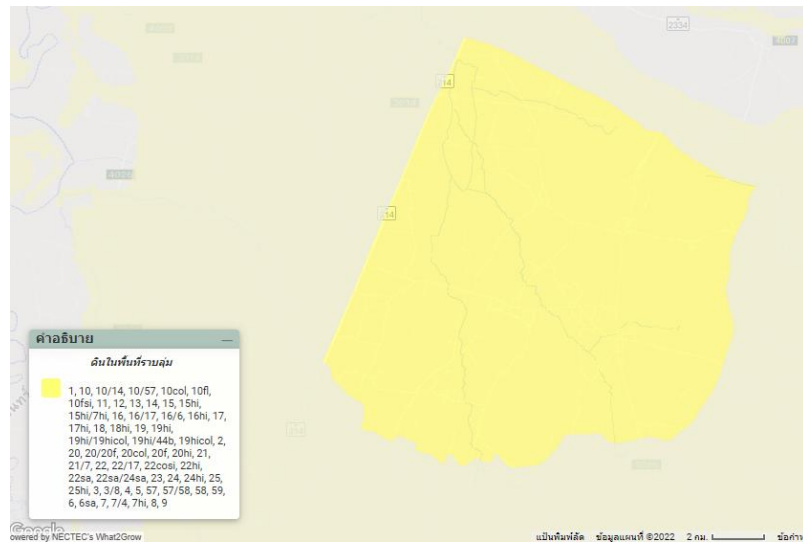
ดินในพื้นที่อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

ตารางที่ ๒๙ แสดงทรัพยากรดินอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
ดินในพื้นที่ลาดชันสูง	-	-
ดินในพื้นที่ดอนในเขตดินแห้ง	-	-
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	-	-
กลุ่มชุดดินผสม	-	-
ดินในพื้นที่ราบลุ่ม	๑๑๔,๖๘๕.๗	๑๐๐

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเขวาสินรินทร์ พ.ศ. ๒๕๖๗

แสดงพื้นที่แสดงทรัพยากรดินอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

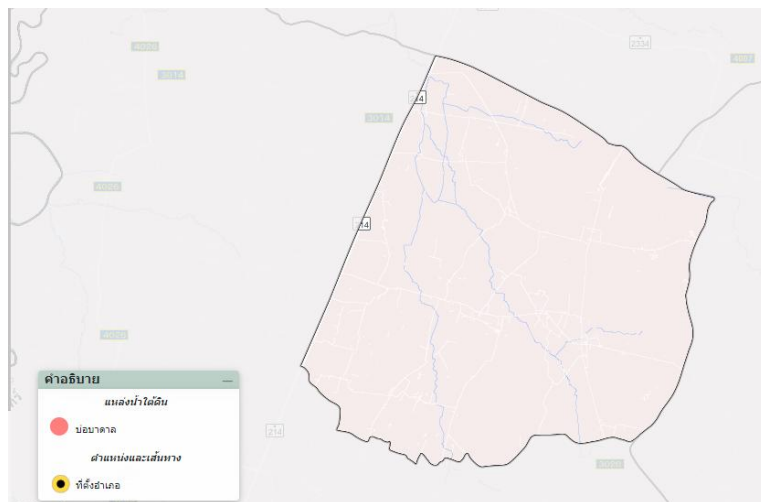
ภาพที่ ๑๕ แสดงพื้นที่แสดงทรัพยากรดินอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๕)

๒) ทรัพยากรน้ำ

อำเภอเขวาสินรินทร์ เป็นพื้นที่อาศัยน้ำฝนในการทำการเกษตรเป็นหลัก ประมาณร้อยละ ๑๐๐ ของพื้นที่ทั้งหมด

- แหล่งน้ำใต้ดิน บ่อบาดาลอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ รวมทั้งสิ้น บ่อ

แผนที่แสดงแหล่งน้ำใต้ดิน อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

ภาพที่ ๑๖ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๕)

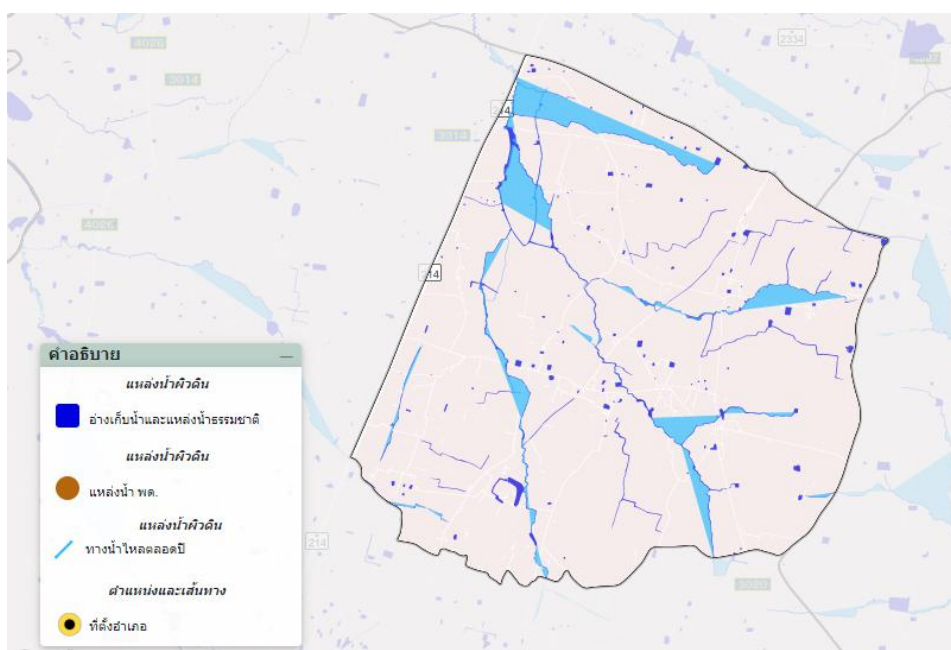
- แหล่งน้ำผิวดิน ได้แก่ น้ำในแม่น้ำลำคลอง ปกติน้ำผิวดินจะได้รับการเติมจากฝน อำเภอเขวาสินรินทร์ มีแหล่งน้ำผิวดินที่ใช้ทำการเกษตรดังนี้ แหล่งน้ำจากกรมพัฒนาที่ดิน จำนวน ๓๓ แห่ง โครงการชลประทานขนาดเล็ก จำนวน ...-.... แห่ง โครงการชลประทานขนาดกลาง จำนวน-.... แห่ง โครงการชลประทานใหญ่ จำนวน ..-.... แห่ง และ แหล่งน้ำจากสำนักงานปฎิรูปที่ดิน จำนวน ...-.... แห่ง

ประเภท	จำนวน (จุด)
แหล่งน้ำ พต.	๓๓

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๒, กรมชลประทาน และ ส.ป.ก. (๒๕๕๙ - ๒๕๖๑)

*ค่าตัวเลขได้มาจากการคำนวณด้วยระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์

แสดงแหล่งน้ำผิวดินอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

ภาพที่ ๑๗ แสดงแหล่งน้ำผิวดินอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๕)

๑.๓ สีน้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้าน้า GI

ข้าวหอมมะลิ GI สุรินทร์

๑.๔ สีนค้าน้าเกษตรที่สำคัญ

๑.๔.๑ ชนิดสินค้าน้า ข้าว

๑) พื้นที่ที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

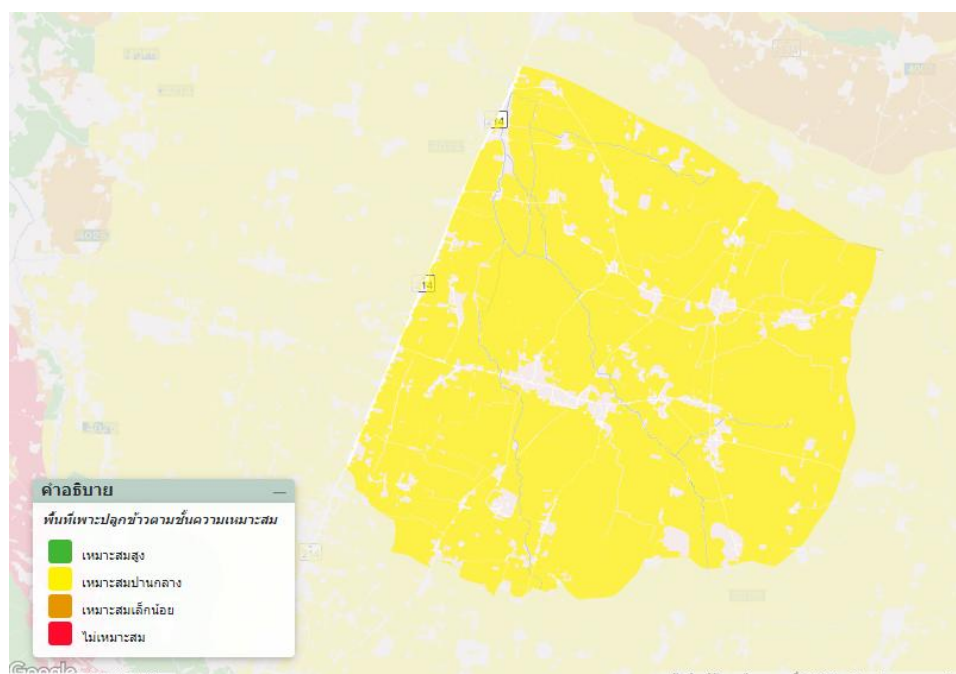
อำเภอเขวาสินรินทร์ มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าว ทั้งหมด จำนวน ๑๐๑,๑๙๙.๖ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๑๐๑,๑๙๙.๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

ตารางที่ ๓๐ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

อำเภอ	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
เขวาสินรินทร์	-	๑๐๑,๑๙๙.๖	-	-	๑๐๑,๑๙๙.๖

ที่มา :กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓

แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอเขวาสินรินทร์

ภาพที่ ๑๘ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอเขวาสินรินทร์
(ที่มา :กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓)

(๒) พื้นที่ปลูกข้าว

อำเภอเวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ มีพื้นที่ปลูกข้าว จำนวน ๘๙,๕๙๒ ไร่ โดยปลูกมากที่สุด คือ ตำบลตาถูก จำนวน ๒๒,๙๘๑ ไร่ รองลงมาคือ ตำบลเวาสินรินทร์ จำนวน ๑๘,๖๓๖ ไร่ และตำบลบึง จำนวน ๑๖,๓๗๓ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๓๑ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว อำเภอเวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

ที่	ตำบล	พื้นที่ปลูกข้าว (ไร่)
๑	เวาสินรินทร์	๑๘,๖๓๖
๒	บ้านแร่	๑๕,๓๗๕
๓	ปราสาททอง	๑๖,๒๒๗
๔	ตาถูก	๒๒,๙๘๑
๕	บึง	๑๖,๓๗๓
	รวม	๘๙,๕๙๒

ที่มา: ระบบทะเบียนเกษตรกร(<http://www.farmer.doe.go.th/>), พ.ศ. ๒๕๖๗

๒) ปริมาณการผลิต

อำเภอเวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ มีพื้นที่ปลูกข้าว จำนวน ๘๙,๕๙๒ ไร่ โดยปลูกมากที่สุด คือ ตำบลตาถูก จำนวน ๒๒,๙๘๑ ไร่ รองลงมาคือ ตำบลเวาสินรินทร์ จำนวน ๑๘,๖๓๖ ไร่ และตำบลบึง จำนวน ๑๖,๓๗๓ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๓๒ แสดงปริมาณการผลิตปลูกข้าว อำเภอเวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

ตำบล	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
เวาสินรินทร์	๑,๕๖๕	๑๘,๖๓๖	๑๘,๖๓๖	๗,๐๘๑,๖๘๐	๓๘๐
บ้านแร่	๑,๓๗๗	๑๕,๓๗๕	๑๕,๓๗๕	๕,๘๔๒,๕๐๐	๓๘๐
ปราสาททอง	๑,๑๙๓	๑๖,๒๒๗	๑๖,๒๒๗	๖,๑๖๖,๒๖๐	๓๘๐
ตาถูก	๑,๕๕๙	๒๒,๙๘๑	๒๒,๙๘๑	๘,๗๓๒,๗๘๐	๓๘๐
บึง	๑,๓๗๗	๑๖,๓๗๓	๑๖,๓๗๓	๖,๒๒๑,๗๔๐	๓๘๐
รวม	๖,๘๑๑	๘๙,๕๙๒	๘๙,๕๙๒	๓๔,๐๔๔,๙๖๐	๓๘๐

ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอเวาสินรินทร์, พ.ศ. ๒๕๖๗

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต (เป็นเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในอำเภอ)

(๑) การใช้พันธุ์ดี เกษตรกรมีการเปลี่ยนเมล็ดพันธุ์ ทุก ๆ ๓ ปี โดยซื้อเมล็ดพันธุ์จากศูนย์วิจัยข้าว และแหล่งที่เชื่อถือได้ เช่น กลุ่มผลิตเมล็ดพันธุ์ในพื้นที่

(๒) การเตรียมดิน เกษตรกรในพื้นที่อำเภอเขวาสินรินทร์ มีการปลูกพืชคลุมดินอย่างถั่วพราง และปอเทือง และไถกลบเพื่อเพิ่มปุ๋ยให้กับดิน ก่อนเพาะปลูกข้าว และไถกลบตอซังแทนการเผาหลังฤดูเก็บเกี่ยว

(๓) การปลูก เกษตรกรได้นำเครื่องหยอดเมล็ดพันธุ์มาใช้ ซึ่งช่วยลดต้นทุนเมล็ดพันธุ์ และต้นข้าวเจริญเติบโตดี แตกกอมาก ผลผลิตก็เพิ่มขึ้น

(๔) ระบบการให้น้ำ เกษตรกรส่วนน้อยมีการใช้พลังงานระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ เพื่อเติมน้ำเข้านาในช่วงที่ฝนทิ้งช่วง

(๕) การดูแลรักษา ถอนวัชพืช และข้าวพันธุ์ปน/ ปัจจุบันเกษตรกรใช้วิธีตัดต้นข้าวเพื่อกำจัดวัชพืชและเร่งการเจริญเติบโตของต้นข้าว

(๖) การใส่ปุ๋ย เกษตรกรมีการวิเคราะห์ดิน และใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน เพื่อช่วยลดต้นทุนการผลิต และใช้เครื่องพ่นปุ๋ย เพื่อย่นระยะเวลา และประหยัดแรงงาน

(๗) การเก็บเกี่ยว เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้รถเกี่ยวขนาด ในการเก็บเกี่ยว

(๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว การลดความชื้นในข้าวด้วยการตากแดด ก่อนเก็บเข้ายุ้งฉาง และเพื่อเพิ่มราคาในการจำหน่าย

(๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู เกษตรกรในพื้นที่มีการผลิตสารชีวภัณฑ์ เชื้อราไตรโคเดอร์มาในการฉีดพ่นป้องกันโรคไหม้ข้าว

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอเขวาสินรินทร์ มีการปลูกข้าว ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ข้าว					←△→					←▽→		

สัญลักษณ์

ช่วงฤดูปลูก

ปลูกสูงสุด

ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๓๓ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าว ในอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

(ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอเขวาสินรินทร์, พ.ศ.๒๕๖๗.)

๕) ต้นทุนการผลิต

อำเภอเขวาสินรินทร์ มีต้นทุนการผลิตข้าว โดยพื้นที่นอกเขตชลประทาน มีต้นทุนการผลิตข้าว เป็นเงิน ๓,๗๘๕ บาท / ไร่

ตารางที่ ๓๓ แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี ๒๕๖๕ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

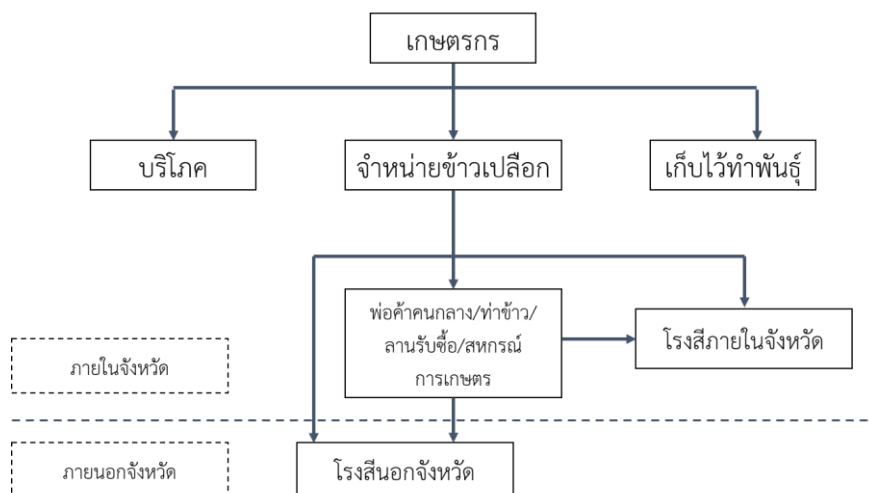
รายการ	เงิน (บาท/ไร่)
๑. ค่าไถดะ	๒๒๐
๒. ค่าไถแปร	๒๕๐
๓. ค่าเมล็ดพันธุ์ข้าว (๒๐ กก./ไร่ กก.ละ ๒๕ บาท)	๕๐๐
๔. ค่าจ้างหว่านข้าว	๗๐
๕. ค่าปุ๋ยเคมี	๖๕๐
๖. ค่าจ้างหว่านปุ๋ย	๗๐
๗. ค่ารถเกี่ยวนา	๖๐๐
๘. ค่าตาก/ขนส่ง	๑๐๐
รวมต้นทุนการผลิตทั้งหมด	๒,๔๖๐

(ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอเขวาสินรินทร์, พ.ศ.๒๕๖๖)

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด (สถานการณ์การตลาดของอำเภอ)

เกษตรกรผู้ปลูกข้าว เก็บเกี่ยวผลผลิตในช่วงเดือนตุลาคม ถึงธันวาคม โดยผลผลิตส่วนใหญ่จะถูกจำหน่ายให้กับพ่อค้า/ผู้รวบรวมท้องถิ่น/สหกรณ์การเกษตร หรือส่งเข้าโรงสีภายในจังหวัด ส่วนผลผลิตที่เหลือเก็บไว้ทำพันธุ์ในฤดูกาลถัดไป และบริโภคในครัวเรือน

(๑) วิธีการตลาด

ภาพที่ ๑๙ แสดงวิธีการตลาดข้าว อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

(ที่มา:สำนักงานเกษตรอำเภอเขวาสินรินทร์, พ.ศ.๒๕๖๗)

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

อำเภอเวาสินรินทร์ มีแหล่งรับซื้อข้าวเปลือก รวม ๓ แห่ง

ตารางที่ ๓๔ แสดงแหล่งรับซื้อข้าวในเขตอำเภอเวาสินรินทร์

ที่	ชื่อโรงงาน/ แหล่งรับซื้อ	ที่ตั้ง	ช่วง เวลารับซื้อ
๑	ลานรับซื้อข้าวเปลือก สกต.เวาสินรินทร์	หมู่ ๗ ตำบลเวาสินรินทร์ อำเภอเวาสินรินทร์	ต.ค.-ธ.ค.
๒	พุนทรัพย์ค้าข้าว	หมู่ ๘ ตำบลตากูก อำเภอเวาสินรินทร์	ตลอดปี
๓	พรเทพค้าข้าว	หมู่ ๒ ตำบลตากูก อำเภอเวาสินรินทร์	ตลอดปี

(ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอเวาสินรินทร์, พ.ศ.๒๕๖๗)

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

อำเภอเวาสินรินทร์ มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบ
ด้านข้าว จำนวน ๑ ราย

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

ตารางที่ ๓๕ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตข้าว อำเภอเวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เริ่ม	สาขา
๓	นายชาติรี จารัตน์	๓	ปราสาททอง	เวาสินรินทร์		ข้าว

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเวาสินรินทร์, พ.ศ.๒๕๖๗)

๒. ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ตารางที่ ๓๖ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชนที่ประสบ ปัญหา)	ความสำคัญ เร่งด่วน
ด้านการผลิตสินค้าและ การตลาด ๑. ข้าว	๑. ภัยพิบัติ (แล้ง) ๒. การระบาดของโรคและ แมลงศัตรูพืช ๓. ต้นทุนการผลิตสูง ๔. ราคาผลผลิตตกต่ำ ๕. ขาดแคลนแหล่งเงินทุน	๑. ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีระบบน้ำ ขุดสระในไร่นา ๒. จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ด้านการป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช ๓. ให้ความรู้ด้านการป้องกันกำจัดศัตรูพืชอย่างถูกวิธี ๔. จัดทำแปลงพยานดีเด่นการระบาดของศัตรูพืช ๕. ส่งเสริมให้เกษตรกรรวมกลุ่มผลิต พันธุ์ เมล็ดพันธุ์ ไข่เอง ๕. รวมกลุ่มกันจำหน่ายผลผลิต ๖. แปรูปสร้างมูลค่าเพิ่ม เช่น ข้าวสาร ข้าวเม่า ๗. ให้ความรู้ด้านการลดต้นทุน ๘. รณรงค์การใช้สารชีวภาพและชีวภัณฑ์ทดแทนการใช้เคมี ๙. รณรงค์และส่งเสริมการประกอบอาชีพการเกษตรตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๑๐ ภาครัฐกำหนดมาตรการควบคุมราคาปัจจัยการผลิต เช่น ปุ๋ยเคมีและสารเคมี อย่างจริงจัง ๑๑. รัฐมีการกำหนดราคาขั้นต่ำ และมีมาตรการบังคับใช้ ๑๒. ส่งเสริมสนับสนุนการรวมกลุ่มเพื่อแปรรูปเพิ่มมูลค่า ๑๓. รัฐสนับสนุนแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำแก่เกษตรกร	ทุกหมู่บ้าน	ทุกหมู่บ้าน

ตารางที่ ๓๖ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข (ต่อ)

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชนที่ประสบ ปัญหา)	ความสำคัญ เร่งด่วน
ด้านเกษตรกรและองค์กร เกษตรกร ๑. เกษตรกรส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่ม ผู้สูงอายุ ๒. กลุ่มเกษตรกรขาดความ เข้มแข็งและความต่อเนื่อง ๓. เกษตรกรขาดองค์ความรู้ และทักษะในการทำการเกษตร ทางด้านการปลูกพืช	๑. เกษตรกรส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่ม ผู้สูงอายุ ๒. กลุ่มเกษตรกรขาดความ เข้มแข็งและความต่อเนื่อง ๓. เกษตรกรขาดองค์ความรู้ และทักษะในการทำการเกษตร ทางด้านการปลูกพืช	๑. พัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่เข้ามาช่วยเหลือเกษตรกร รุ่นเก่า ๒. ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาช่วยในการส่งเสริมการปฏิบัติ ๓. จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ต้นแบบเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีการ ผลิต ที่เหมาะสมให้แก่เกษตรกร รวมทั้งการสร้างต้นแบบในการปฏิบัติที่ เหมาะสมเพื่อสร้างแรงจูงใจและให้เกษตรกรเกิดความเชื่อมั่นในการ ตัดสินใจปฏิบัติตาม	ทุกหมู่บ้าน	ทุกหมู่บ้าน
ด้านการแปรรูปผลผลิต และผลิตภัณฑ์ ๑. ขาดเครื่องมือวัสดุ อุปกรณ์ ๒. ขาดมาตรฐานการรับรอง คุณภาพ ๓. ผลผลิตไม่ต่อเนื่อง ไม่ เพียงพอ ๔. เกษตรกรไม่ให้ความ สนใจในการแปรรูป เนื่องจากขั้นตอนยุ่งยาก เสียเวลา	๑. ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ใน การแปรรูป ๒. สินค้าไม่ได้รับรองมาตรฐาน ผู้บริโภคขาดความเชื่อมั่น ๓. ผลผลิตในการนำมาแปรรูป ไม่เพียงพอ/เกษตรกรผลิตไม่พอ ต่อความต้องการในการบริโภค ๔. เกษตรกรขายผลผลิตสดได้ เงินได้เร็วกว่าการแปรรูป ซึ่งมี ขั้นตอนยุ่งยากซับซ้อน	๑. สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ให้กับเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกร ๒. สนับสนุนการผลิตสู่การรับรองมาตรฐาน ๓. วางแผนการผลิตทั้งในส่วนด้านการปลูกพืชและการแปรรูปให้ สอดคล้องกัน ๔. สร้างแรงจูงใจและการรับรู้ให้เกษตรกรเห็นถึงความแตกต่างของราคา ก่อนการแปรรูปและหลังแปรรูปจำหน่าย	กลุ่มยุวเกษตรกร/กลุ่มแม่บ้าน เกษตรกร/กลุ่มส่งเสริมอาชีพ และวิสาหกิจชุมชน	

๒.๒.๑ การจัดทำ TOWS Matrix

ตารางที่ ๓๗ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix

	จุดแข็ง (S)	จุดอ่อน (W)
	๑. เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรเศรษฐกิจที่สำคัญ ๒. ผู้นำท้องที่/ท้องถิ่น อาสาสมัคร เกษตรเข้มแข็ง ๓. การคมนาคมสะดวก ๔. มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ๕. มีเกษตรกรต้นแบบ มีองค์ความรู้ ๖. มีแหล่งเรียนรู้ ศพก. และเครือข่าย ๗. มีโรงงานแปรรูปสินค้าเกษตร สถานที่ รับซื้อผลิตเกษตร ๘. สภาพพื้นที่เหมาะสมในการทำ การเกษตร ๙. พื้นที่เหมาะสมกับการใช้ เครื่องจักรกล ๑๐. กลุ่มเกษตรกรเข้มแข็ง ๑๑.สภาพภูมิประเทศเอื้อต่อการประกอบอาชีพด้านการเกษตร ๑๒. เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานครอบคลุมทั่วพื้นที่	๑. เกษตรกร ๑.๑ เกษตรกรขาดการปรับปรุงบำรุงดิน ๑.๒. เกษตรกรส่วนใหญ่สูงอายุ ๑.๓ เกษตรกรไม่มีแผนการผลิต ๑.๔ เกษตรกรไม่ให้ความสำคัญกับสวล. ๑.๕ ไม่มีมาตรฐานการผลิต ๑.๖ เกษตรกรใช้สารเคมีเกินความจำเป็น ๑.๗ ขาดการนำเทคโนโลยีไปใช้ ๒. ขาดแคลนแหล่งน้ำ ๓. ผลผลิตต่อไร่ต่ำ ๔.ขาดแคลนแรงงานภาคเกษตร ๕. ต้นทุนการผลิตสูง ๖. เน้นทำเกษตรเชิงเดี่ยว ๗. มีเงินทุนประกอบอาชีพไม่เพียงพอ ๘. หนี้สินครัวเรือน ๙. ข้อมูลด้านการเกษตรไม่มีความถูกต้องการบริหารจัดการฐานข้อมูลให้เป็นระบบ ๑๐.พื้นที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์
โอกาส (O)	กลยุทธ์เชิงรุก (SO)	กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO)
๑. นโยบายและมาตรการภาครัฐที่สนับสนุนด้านการเกษตร เทคโนโลยีนวัตกรรม ๒. มีหน่วยงานราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรฯ/อื่นๆ และสถาบันการศึกษาให้การสนับสนุน ๓. มีภาคเอกชน (รต./รส.) สนับสนุนการผลิตและการตลาด ๔. มีแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำเพื่อการเกษตร ๕. มีระบบสารสนเทศครอบคลุมทุกพื้นที่และง่ายต่อการเข้าถึง ๖. กระแสนิยมท่องเที่ยวเชิงเกษตร ๗. เส้นทางเศรษฐกิจ ๘. ผู้บริโภคนิยมอาหารปลอดภัยเพิ่มขึ้น	๑. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (S๑ S๓ S๕ S๖ S๗ S๘ S๙ S๑๐ S๑๑ S๑๒ O๑ O๒ O๓ O๔ O๗ O๘) ๒. พัฒนาศักยภาพเกษตรกร และองค์กรเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง (S๒ S๕ S๖ S๑๒ O๑ O๒ O๓ O๕) ๓. พัฒนาศักยภาพเกษตรกรต้นแบบ (S๕ S๖ S๑๒ O๑ O๒ O๓ O๕) ๔. พัฒนาแหล่งเรียนรู้ (S๖ S๑๒ O๑ O๒ O๓ O๕)	๑. พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการผลิตพืชอาหารปลอดภัย (W๑ O๑ O๘) ๒. ลดต้นทุนการผลิต (W๑ W๕ O๑ O๒ O๓) ๓. ส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (W๑ O๑ O๒ O๓ O๘) ๔. ส่งเสริมการปลูกพืชตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม (GAP) (W๑ O๑ O๘)

ภัยคุกคาม (T)	กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST)	กลยุทธ์เชิงรับ (WT)
๑. มีการแข่งขันทางการตลาดสูง ๒. ราคาผลผลิตตกต่ำ ๓. ภัยธรรมชาติ โรคและแมลงศัตรูพืช ๔. ปัจจัยการผลิตด้านเกษตรสูง ๕. ค่าจ้างแรงงานสูง ๖. การกีดกันทางการค้า ๗. การส่งเสริมการตลาดสารเคมีสูง (โปรมอชั่น) ๘. ความไม่ต่อเนื่องของนโยบาย	๑. ส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรทดแทนแรงงาน (S๘ T๕)	๑. ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ (W๒ T๑ T๒ T๔ T๕) ๒. ๖. บริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรให้มีประสิทธิภาพ (W๗T๘)

กำหนดเป็นกลยุทธ์ ดังนี้

๑. กลยุทธ์เชิงรุก

- ๑.๑ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
- ๑.๒ พัฒนาศักยภาพเกษตรกร และองค์กรเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง
- ๑.๓ เพิ่มศักยภาพอาสาสมัครและเกษตรกรต้นแบบ

๒. กลยุทธ์เชิงแก้ไข

- ๒.๑ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการผลิตพืชอาหารปลอดภัย
- ๒.๒ ลดต้นทุนการผลิต
- ๒.๓ ส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
- ๒.๔ ส่งเสริมการปลูกพืชตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม (GAP)

๓. กลยุทธ์เชิงป้องกัน

- ๓.๑ ส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรทดแทนแรงงาน

๔. กลยุทธ์เชิงรับ

- ๔.๑ ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้
- ๔.๒ บริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรให้มีประสิทธิภาพ (W๓T๘)

บทที่ ๓

ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอเขวาสินรินทร์

๑. แนวทางการพัฒนา

๑.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า (ข้าว)

เป้าหมาย/เป้าประสงค์

๑. เพื่อให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น อาชีพมั่นคง และรายได้จากการทำการเกษตรเพิ่มขึ้น
๒. เพื่อให้เกษตรกรมีแหล่งผลิตพันธุ์พืชไว้ในท้องถิ่น
๓. สินค้าเกษตรที่สำคัญได้รับการพัฒนาการผลิตและมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

กลยุทธ์ที่ ๑ สร้างองค์ความรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีให้แก่เกษตรกร

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมผลิตข้าวอินทรีย์

๑.๒. พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร (กลุ่มเกษตรกร)

เป้าหมาย/เป้าประสงค์

๑. เพื่อให้เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรมีความรู้ความสามารถพึ่งพาตนเองได้ มีการดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่องและมีรายได้เพิ่มขึ้น
๒. เพื่อให้เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรได้รับองค์ความรู้ใหม่ๆ และสามารถนำไปปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพในการประกอบอาชีพ
๓. เพื่อแปรรูปผลผลิตจากข้าวเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าและเพิ่มรายได้ให้คนในชุมชน

กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน พัฒนาศักยภาพเกษตรกร และองค์กรเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง

กลยุทธ์ : แปรรูปผลผลิตจากข้าวเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า

โครงการที่ ๑ ส่งเสริมและพัฒนากลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

๑.๓. พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร (ดิน)

เป้าหมาย : เพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกให้แก่เกษตรกรในการไม่เผาเศษวัสดุเหลือใช้จากการเกษตร

ในไร่นา และรณรงค์ให้มีการปรับปรุงบำรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ

กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน ส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมให้มีการปรับปรุงบำรุงดินโดยการรณรงค์ให้เกษตรกรไม่เผา และมีการปลูกพืช

ปุ๋ยสด

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน

๑.๔ ส่งเสริมเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเกษตร

เป้าหมาย/เป้าประสงค์ :

๑. เพื่อส่งเสริม สนับสนุนให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีนวัตกรรมทางการเกษตร
๒. เพื่อให้เกษตรกรสามารถผลิตสินค้าเกษตรได้ในสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง

กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน]ลดต้นทุน/เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

กลยุทธ์ที่ ๑ สร้างองค์ความรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีให้แก่เกษตรกร

โครงการที่ ๑ โครงการโรงเรียนต้นทุนต่ำในการผลิตพืชผัก

๒. สรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตร

ประเภท/ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ (ระบุนุ้บ้าน/ ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งบ ม.	งาน	งบ ม.	งาน	งบ ม.	งาน	งบ ม.	งาน	งบ ม.	
พัฒนาการผลิต สินค้า	๑. โครงการส่งเสริมการ ผลิตข้าวอินทรีย์	๑. เพื่อส่งเสริม ให้เกษตรกร ตระหนักถึง อันตรายจาก สารเคมี ๒. เพื่อลด ต้นทุนการผลิต ๓. เป็นการ อนุรักษ์ ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ๔. เพื่อพัฒนา คุณภาพชีวิตให้ ดีขึ้น	กลุ่มผู้ผลิต ข้าวอินทรีย์	ทุกตำบล ๆ ละ ๑ กลุ่ม	๑. ประชุม ชี้แจงโครงการ ๒. คัดเลือก บุคคล เป้าหมาย ๓. จัดทำ ปฏิทินการ ปฏิบัติงาน ๔. อบรม ความรู้วิชาการ ๕.ดำเนินงาน ตามแผน/ ปฏิทินการ ปฏิบัติงาน ๖. ติดตาม/ รายงานผล	๕ กลุ่ม	๓๔๕,๖๐๐	๕ กลุ่ม	๓๔๕,๖๐๐	๕ กลุ่ม	๓๔๕,๖๐๐	๕ กลุ่ม	๓๔๕,๖๐๐	๕ กลุ่ม	๓๔๕,๖๐๐	ศบกด./ เทศบาล/ อบต./ สนง.กษอ.

๒. สรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตร (ต่อ)

ประเภท/ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ (ระบุหมู่บ้าน/ ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งบม.	งาน	งบม.	งาน	งบม.	งาน	งบม.	งาน	งบม.	
พัฒนา เกษตรกร/ กลุ่ม/องค์กร	๑. ส่งเสริมและพัฒนา กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	เพื่อให้ เกษตรกรมี ความรู้ความ เข้าใจในเรื่อง การแปรรูป ผลผลิตทาง การเกษตรเป็น ผลิตภัณฑ์อื่น ๆ เพื่อบริโภคและ จำหน่ายอย่าง ถูกต้องตามหลัก โภชนาการ	กลุ่ม แม่บ้าน เกษตรกร ในพื้นที่	กลุ่มแม่บ้าน เกษตรกรใน พื้นที่อำเภอ เขวาสินรินทร์	๑.จัดทำโครงการ เพื่อเสนออนุมัติ ๒.ประชุมชี้แจง คณะกรรมการ บริหารศูนย์ ถ่ายทอด เทคโนโลยีการเก ษตรประจำตำบล อาสาสมัครเกษตร ผู้นำชุมชน ๓.ดำเนินการรับ สมัครเกษตรกร ผู้สนใจ ๔.ดำเนินการ ฝึกอบรม ๕.ติดตาม ประเมินผล โครงการ	๓๐ ราย	๔๙,๒๐๐	๓๐ ราย	๔๙,๒๐๐	๓๐ ราย	๔๙,๒๐๐	๓๐ ราย	๔๙,๒๐๐	๓๐ ราย	๔๙,๒๐๐	เทศบาล/ อบต./ สนง.กษอ.

๒. สรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตร (ต่อ)

ประเภท/ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ (ระบุมหมู่บ้าน/ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	
พัฒนาพื้นที่ ทรัพยากร การเกษตร	๑. โครงการส่งเสริมการ ปรับปรุงบำรุงดิน	๑. เพื่อให้ เกษตรกรมี ความรู้ด้าน การ ปรับปรุง บำรุงดิน ๒. เพื่อให้ เกษตรกรมี การปลูก พืชตระกูล ถั่ว ๓. เพื่อให้ เกษตรกรมี การเพิ่ม อินทรีย์วัตถุ ลงในนา ข้าวอย่าง น้อยปีละ ครั้ง	เกษตรกร ที่สนใจ ๔๐๐ ราย	อำเภอกาบเชิง นทร์	- ประชุม ชี้แจง รายละเอียด - จัดอบรม - จัดหาเมล็ด พันธุ์พืช ตระกูลถั่ว -รณรงค์การ ปลูกพืช ตระกูลถั่ว ก่อนทำนา - รณรงค์ การไถกลบ พืชตระกูล ถั่ว	๕๐๐ ราย	๕๕๐,๐๐๐	๕๐๐ ราย	๕๕๐,๐๐๐	๕๐๐ ราย	๕๕๐,๐๐๐	๕๐๐ ราย	๕๕๐,๐๐๐	๕๐๐ ราย	๕๕๐,๐๐๐	เทศบาล/ อบต./ สนง.เกษตร.

[illegible]

บรรณานุกรม

กรมการปกครอง. ๒๕๖๑. แผนยุทธศาสตร์พัฒนาอำเภอ ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๔) อำเภอเขวาสินรินทร์

จังหวัดสุรินทร์. กระทรวงมหาดไทย.

กรมพัฒนาที่ดิน. ชั้นข้อมูลชุดดิน (ข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์)

กรมพัฒนาที่ดิน. การใช้ประโยชน์ที่ดิน (ข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์)

กรมพัฒนาที่ดิน. ข้อมูลสารสนเทศทรัพยากรดินรายจังหวัด. แหล่งที่มา:

<http://gisinfo.ddd.go.th>

กรมส่งเสริมการเกษตร. ๒๕๖๖. ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง แหล่งที่มา :

<https://farmer.doae.go.th/>

สถานีตรวจอากาศจังหวัดสุรินทร์.สถิติปริมาณน้ำฝนรายเดือน อำเภอเมืองสุรินทร์ ปี ๒๕๖๐.

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. ๒๕๕๗. ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด แบบปริมาณลูกโซ่ (ปีอ้างอิง พ.ศ. ๒๕๔๕) จำแนก

ตามสาขาการผลิต จังหวัดสุรินทร์.

แหล่งที่มา : <http://service.nso.go.th/>

สำนักงานสถิติจังหวัดสุรินทร์. ปริมาณน้ำฝน.

แหล่งที่มา : <http://surin.nso.go.th/>

ภาคผนวก

โครงการที่ ๑

โครงการส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์

หลักการและเหตุผล

เกษตรกรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนาโดยพึ่งพาสารเคมี ทำให้มีต้นทุนที่สูง มีความเสี่ยงด้านราคาผลผลิต ในขณะที่รัฐบาลมีนโยบายให้ประเทศไทยเป็นครัวของโลกและเน้นให้เกิดการผลิตด้านการเกษตรให้เป็นเกษตรอินทรีย์ ดังนั้นเพื่อตอบสนองนโยบายของรัฐบาลจึงเห็นควรมีการส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์เพื่อให้เกิดการแข่งขันทางการตลาด และเป็นการเพิ่มทางเลือกให้กับผู้ผลิตและบริโภคของอำเภอ อีกทั้งเป็นการลดการใช้สารเคมีลง และเพิ่มรายได้ให้เกษตรกร เกิดความปลอดภัยทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรตระหนักถึงอันตรายจากสารเคมี
๒. เพื่อลดต้นทุนการผลิต
๓. เป็นการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๔. เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น

พื้นที่เป้าหมาย

ดำเนินการในพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล

อำเภอเวียงสา จังหวัดสุรินทร์

พื้นที่ดำเนินการ

ทุกตำบล ๆ ละ ๑ กลุ่ม

ระยะเวลาดำเนินการ

พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

แผนการดำเนินงาน

๑. รวบรวมปัญหาจากการจัดเวทีชาวบ้าน
๒. จัดทำโครงการ
๓. เสนอโครงการขออนุมัติงบประมาณจาก อบต.
๔. ดำเนินการตามโครงการฯ
๕. คัดเลือกพื้นที่และเกษตรกรร่วมโครงการ
๖. สร้างกลุ่มเครือข่ายเพื่อเป็นแกนกลางในการประสานงาน

วิธีดำเนินงาน

๑. ประชุมชี้แจงโครงการ
๒. คัดเลือกบุคคลเป้าหมาย
๓. จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน
๔. อบรมความรู้วิชาการ
๕. ดำเนินงานตามแผน/ปฏิทินการปฏิบัติงาน
๖. ติดตาม/รายงานผล

รายละเอียดโครงการ

๑. สนับสนุนเมล็ดพันธุ์ข้าว
๒. สนับสนุนปุ๋ยพืชสด
๓. สนับสนุนปุ๋ยอินทรีย์
๔. อบรมให้ความรู้

การบริหารงานโครงการ

จัดตั้งกลุ่มกองทุนหมุนเวียนของกลุ่มโดยมีกลุ่มเครือข่ายการเรียนรู้

งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์/แผนการใช้เงิน

เสนอของบประมาณจากองค์การบริหารส่วนตำบล โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. ค่าอาหารเกษตรกร ๑๒๐ คน ๆ ละ ๒๐๐ บาท ๑ วัน	เป็นเงิน ๒๔,๐๐๐ บาท
๒. ค่าวัสดุฝึกอบรม ๑๒๐ ชุด ๆ ละ ๔๐ บาท ๑ วัน	เป็นเงิน ๔,๘๐๐ บาท
๓. ค่าตอบแทนวิทยากร ๖ ชม. ๆ ละ ๓๐๐ บาท ๑ วัน	เป็นเงิน ๑,๘๐๐ บาท
๔. ค่าเมล็ดพันธุ์ข้าว จำนวน ๓,๕๐๐ กิโลกรัม ๆ ละ ๒๕ บาท	เป็นเงิน ๘๗,๕๐๐ บาท
๕. ค่าปุ๋ยอินทรีย์ จำนวน ๓,๕๐๐ กิโลกรัม ๆ ละ ๑๕ บาท	เป็นเงิน ๕๒,๕๐๐ บาท
๖. ค่าเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด ๓,๕๐๐ กิโลกรัม ๆ ละ ๕๐ บาท	เป็นเงิน ๑๗๕,๐๐๐ บาท
รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๓๔๕,๖๐๐ บาท	

ผลตอบแทนของโครงการ/กิจกรรม

ผลผลิตหรือผลตอบแทนโดยตรง

๑. เพื่อให้เกิดการผลิตข้าวอินทรีย์ในอำเภอเขวาสินรินทร์
๒. เกษตรกรเกิดรายได้
๓. ลดต้นทุนการผลิตข้าว

ผลกระทบ/ผลผลิตพืชหรือผลตอบแทนโดยทางอ้อม

๑. ได้ผลผลิตข้าวที่ปลอดภัยจากสารพิษ
๒. ราคาผลผลิตสูงขึ้น
๓. ทำให้ชุมชนเข้มแข็ง

โครงการที่ ๒

การส่งเสริมและพัฒนากลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

๑. หลักการและเหตุผล

อำเภอเขวาสินรินทร์ส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร ทำนาเป็นอาชีพหลัก และทำสวนผักสวนครัว สวนเกษตรแบบผสมผสานมากขึ้น เช่น ปลูกกล้วย พักทอง แตงโม ข้าวโพด มันเทศ ผักสวนครัวต่าง ๆ เมื่อเหลือจากการบริโภคในครัวเรือนและจำหน่ายในพื้นที่ ยังไม่มีความรู้ในเรื่องการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์อื่น ๆ เพื่อบริโภคและจำหน่าย จึงอยากรับการส่งเสริมเรื่องของกรรมวิธีการแปรรูป การเก็บรักษา ตลอดจนการควบคุมคุณภาพที่ถูกต้อง ในระหว่างกรรมวิธีการแปรรูปหรือการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์นั้นต้องถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่ดี

การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร เป็นการนำผลผลิตทางการเกษตรที่อยู่ในพื้นที่นำมาแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าของผลผลิต ช่วยเก็บรักษาผลผลิตทางการเกษตรไว้บริโภคในครัวเรือนเป็นเวลานานโดยไม่เน่าเสีย ทำให้เกิดผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ที่มีรูปแบบและรสชาติแตกต่างจากเดิม ช่วยเพิ่มความหลากหลายให้แก่ผลผลิตทางการเกษตร ทำให้บริโภคสะดวกและง่ายขึ้น นอกจากนี้ยังช่วยเพิ่มช่องทางของตลาดให้มากขึ้น ช่วยกระจายปริมาณสินค้าเกษตรออกสู่ตลาดในปริมาณที่สมดุล และยังสามารถลดต้นทุนการผลิตลงได้นำมาผลผลิตที่มีในชุมชนนำมาแปรรูปเพิ่มมูลค่าให้กับผลผลิตทางการเกษตร

สำนักงานเกษตรอำเภอเขวาสินรินทร์ ได้ตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องการพัฒนาอาชีพและการส่งเสริมให้คนในชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้น จึงได้จัดทำโครงการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อให้เกษตรกรและผู้สนใจสามารถนำความรู้และทักษะนำไปปฏิบัติให้ถูกต้องและนำไปพัฒนาอาชีพของตนเองหรือนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเป็นผลิตภัณฑ์อื่น ๆ เพื่อบริโภคและจำหน่ายอย่างถูกต้องตามหลักโภชนาการ

๓. เป้าหมาย

กลุ่มเกษตรกรในพื้นที่อำเภอเขวาสินรินทร์

๔. ระยะเวลาดำเนินการ

ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

๕. พื้นที่ดำเนินการ

กลุ่มเกษตรกรในพื้นที่อำเภอเขวาสินรินทร์

๖. กิจกรรม

ที่	กิจกรรม	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.
๑	จัดทำโครงการเพื่อเสนออนุมัติ								
๒	ประชุมชี้แจงคณะกรรมการบริหารศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล อาสาสมัครเกษตร ผู้นำชุมชน								
๓	ดำเนินการรับสมัครเกษตรกรผู้สนใจ								
๔	ดำเนินการฝึกอบรม								
๕	ติดตามประเมินผลโครงการ								

๗. วิธีการดำเนินงาน

๗.๑ จัดทำโครงการเพื่อเสนออนุมัติ

๗.๒ ประชุมชี้แจงคณะกรรมการบริหารศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล อาสาสมัครเกษตร ผู้นำชุมชน

๗.๓ ดำเนินการรับสมัครเกษตรกรผู้สนใจ

๗.๔ ติดตามประเมินผลโครงการ

๘. งบประมาณ

๘.๑ ค่าป้ายโครงการ

เป็นเงิน ๕๐๐ บาท

๘.๒ ค่าอาหารและเครื่องดื่มเกษตรกร ๕๐ คนๆ ละ ๑๙๐ บาท จำนวน ๒ วัน

เป็นเงิน ๑๙,๐๐๐ บาท

๘.๓ ค่าเอกสารประกอบการฝึกอบรม เล่มละ ๕๐ บาท จำนวน ๕๐ เล่ม เป็นเงิน ๒,๕๐๐ บาท

๘.๔ ค่าตอบแทนวิทยากร ๑๒ ชั่วโมง ๆ ละ ๖๐๐ บาท

เป็นเงิน ๗,๒๐๐ บาท

๘.๕ ค่าอุปกรณ์ฝึกอบรมและสาธิตการแปรรูป

เป็นเงิน ๒๐,๐๐๐ บาท

รวม ๔ รายการ เป็นเงิน ๔๙,๒๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๙.๑ ผลผลิต (output)

เกษตรกร มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเป็นผลิตภัณฑ์อื่น ๆ เพื่อบริโภคและจำหน่ายอย่างถูกต้องตามหลักโภชนาการ

๙.๒ ผลลัพธ์ (outcome)

เกษตรกรนำความรู้เรื่องการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเป็นผลิตภัณฑ์อื่นๆ ไปสร้างรายได้สร้างอาชีพ

๙.๓ ตัวชี้วัด

เกษตรกรจำนวน ๕๐ ราย มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเป็นผลิตภัณฑ์อื่นๆ เพื่อบริโภค และจำหน่าย อย่างถูกต้องตามหลักโภชนาการ

โครงการที่ ๓

โครงการส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน

๑. หลักการและเหตุผล

อำเภอเขวาสินรินทร์มีพื้นที่ปลูกข้าวร้อยละ ๙๐ และมีความอุดมสมบูรณ์แต่ขาดอินทรีย์วัตถุ เป็นผลให้ผลผลิตข้าวต่ำไปด้วย เกษตรกรมีความเคยชินกับการใช้ปุ๋ยเคมีมาเป็นเวลาช้านาน ทำให้ดินเสื่อมคุณภาพ ทำให้เกิดปัญหาในการผลิตข้าวและมีประสิทธิภาพต่ำ โดยเฉพาะพื้นที่ปลูกส่วนใหญ่อยู่ในเขตอาศัยน้ำฝน

ปุ๋ยพืชสดเป็นปุ๋ยอินทรีย์ชนิดหนึ่ง ได้จากต้นและใบของพืชปุ๋ยสดที่ปลูกไว้ หรือขึ้นเองตามธรรมชาติ เมื่อถึงระยะที่พืชเจริญเติบโตเต็มที่ คือเมื่อพืชเริ่มออกดอกจนถึงดอกบานเต็มที่ ก็ทำการตัดสับแล้ว ไถกลบ หรือไถกลบลงไปในดินทั้งต้นก็ได้แล้วแต่ชนิดของพืช จากนั้นทิ้งไว้จนเน่าเปื่อยผุพังก็จะให้ธาตุอาหารพืช และเพิ่มอินทรีย์วัตถุให้แก่ดิน ซึ่งจะเป็นประโยชน์สำหรับพืชที่จะปลูกต่อไป พืชที่ใช้ปลูกเป็นปุ๋ยพืชสดที่ดีที่สุดนั้น คือพืชตระกูลถั่ว เช่น ถั่วเขียว ถั่วพุ่ม ถั่วเหลือง ถั่วลิสง ปอเทือง โสน ฯลฯ เพราะพืชตระกูลถั่ว มีคุณสมบัติพิเศษ คือที่รากมีปมเรียกว่าปมรากถั่ว ในปมเหล่านี้มีเชื้อจุลินทรีย์จำพวกไรโซเบียมอยู่เป็นจำนวนมาก ไรโซเบียมนี้สามารถดึงธาตุไนโตรเจนจากอากาศมาใช้ เมื่อพืชเน่าเปื่อยก็จะเพิ่มธาตุไนโตรเจนและอินทรีย์วัตถุให้แก่ดิน

ดังนั้น ควรส่งเสริมให้เกษตรกรมีการปลูกพืชตระกูลถั่ว เพื่อปรับปรุงดินในนาข้าวเกษตรกร ก่อนการทำนาปีแต่ละครั้งจะทำให้ได้ธาตุอาหารพืช และเพิ่มอินทรีย์วัตถุให้แก่ดิน ซึ่งจะเป็นประโยชน์สำหรับผลผลิตข้าวต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ด้านการปรับปรุงบำรุงดิน
๒. เพื่อให้เกษตรกรมีการปลูกพืชตระกูลถั่ว
๓. เพื่อให้เกษตรกรมีการเพิ่มอินทรีย์วัตถุลงในนาข้าวอย่างน้อยปีละครั้ง

๓. เป้าหมาย

ดำเนินการในพื้นที่ของเกษตรกรรายละ ๕ ไร่ รวมพื้นที่ปีละ ๒,๐๐๐ ไร่

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

ระยะเวลาดำเนินการ เริ่มตั้งแต่ปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

๕. พื้นที่ดำเนินการ

ดำเนินการในพื้นที่อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

๖. กิจกรรม

๑. จัดอบรมเกษตรกร ๒ วัน
 ๒. ค่าอาหารเกษตรกร ๑ มื้อ ๆ ละ ๑๐๐ บาท จำนวน ๔๐๐ คน เป็นเงิน ๔๐,๐๐๐ บาท
 ๓. ค่าจัดการเมล็ดพันธุ์พืชตระกูลถั่ว จำนวน ๒๐,๐๐๐ กิโลกรัม ๆ ละ ๒๕ บาท เป็นเงิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท
- รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๕๔๐,๐๐๐ บาท

กิจกรรม	ม.ค	ก.พ	มี.ค	เม.ย	พ.ค	มิ.ย	ก.ค	ส.ค	ก.ย	ต.ค	พ.ย	ธ.ค
- ประชุมชี้แจงรายละเอียด												
- จัดอบรม	↔										↔	↔
- จัดหาเมล็ดพันธุ์พืช		↔										
ตระกูลถั่ว												
- วรรณรงค์การปลูกพืชตระกูลถั่วก่อนทำนา			↔	↔	↔							
- วรรณรงค์การไถกลบพืชตระกูลถั่ว						↔	↔					

๗. วิธีการดำเนินงาน

จัดอบรมการเรียนรู้พืชปรับปรุงบำรุงดิน ให้รู้จักพืชที่เหมาะสมกับการปรับปรุงบำรุงดิน ได้แก่ พืชตระกูลถั่ว ประโยชน์คือเพิ่มปริมาณอินทรีย์วัตถุและธาตุไนโตรเจนให้แก่ดิน บำรุงรักษาความอุดมสมบูรณ์ของดิน เพิ่มผลผลิตของพืชให้สูงขึ้น

กำหนดเงื่อนไขโดยสมาชิกกลุ่มเป็นผู้ดำเนินการ จัดให้มีการใช้แปลงขยายพันธุ์เพื่อเก็บเมล็ดพันธุ์พืชตระกูลถั่ว เพื่อใช้เป็นทุนในการปรับปรุงบำรุงดินในฤดูกาลเพาะปลูกถัดไป

๘. งบประมาณ

๘.๑ ขอรับเงินสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนตำบลทุกตำบล จำนวน ๕๔๐,๐๐๐ บาท

๘.๒ งบประมาณสมทบ จำนวน.....-.....บาท

รวมงบประมาณทั้งสิ้น ๕๔๐,๐๐๐ บาท (ห้าแสนสี่หมื่นบาทถ้วน)

รายละเอียดค่าใช้จ่าย ดังนี้

๑. จัดอบรมเกษตรกร ๒ วัน

๒. ค่าอาหารเกษตรกร ๒ มื้อ ๆ ละ ๑๐๐ บาท จำนวน ๔๐๐ คน เป็นเงิน ๔๐,๐๐๐ บาท

๓. ค่าจัดการเมล็ดพันธุ์พืชตระกูลถั่ว จำนวน ๒๐,๐๐๐ กิโลกรัม ๆ ละ ๒๕ บาท เป็นเงิน

๕๐๐,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

๙.๑ ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๔๐๐ ราย ได้รับการพัฒนาและเพิ่มความรู้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวด้วยการปลูกพืชตระกูลถั่วปรับปรุงบำรุงดิน

๒. เกษตรกรสามารถปลูกพืชปรับปรุงบำรุงดินได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่าเดิมก่อนเข้าร่วมโครงการ

๙.๒ ตัวชี้วัด

๑. ร้อยละ ๘๐ ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีความรู้และนำความรู้ไปปฏิบัติด้านการการปลูกพืชปรับปรุงบำรุงที่มีคุณภาพและได้ประโยชน์จริง

๒. เกษตรกรได้ผลผลิตข้าวเพิ่มขึ้นจากเดิมก่อนเข้าร่วมโครงการอย่างน้อยร้อยละ ๒๐

โครงการที่ ๔

การลดความเสี่ยงจากการระบาดของศัตรูพืช ปี ๒๕๖๙ ตำบลปราสาททอง อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

๑. หลักการและเหตุผล การผลิตพืชของเกษตรกรจะมีการสูญเสียเนื่องจากการถูกรบกวนจากการระบาดของศัตรูพืชแต่ละปี ประมาณ ๓๐-๔๐ เปอร์เซ็นต์ของผลผลิตที่จะได้ ดังนั้น ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลจึงเป็นส่วนหนึ่งที่จะเป็นแหล่งความรู้ให้กับเกษตรกร และเป็นศูนย์กลางการพัฒนาการเกษตรของชุมชน และท้องถิ่น โดยจัดให้มีการอบรมถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจการจัดการศัตรูพืชด้วยตนเองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การตัดสินใจใช้สารเคมีที่ถูกต้องและปลอดภัย สามารถผลิตสินค้าที่มีคุณภาพได้มาตรฐานสามารถแข่งขันกับตลาดโลกได้ โดยเฉพาะเกษตรกรที่ปลูกข้าว พบพื้นที่การระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช สร้างความเสียหายและต้องใช้จ่ายเงินซื้อสารเคมีเพื่อป้องกันและกำจัดศัตรูพืชเพิ่มขึ้นทุกๆ ปี และยังส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในระยะยาว ดังนั้น ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล จึงเป็นแหล่งความรู้ในการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสานเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยให้เกษตรกรเข้ามาเรียนรู้ ฝึกปฏิบัติ สามารถเป็นผู้จัดการศัตรูพืชได้ด้วยตนเองให้ใช้สารเคมีอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ การจัดทำแปลงติดตามสถานการณ์ศัตรูพืช ตลอดจนการผลิตสารชีวภัณฑ์ควบคุมศัตรูพืชได้ด้วยตนเอง

๒ วัตถุประสงค์

- ๓.๑ เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน
- ๓.๒ เพื่อให้เกษตรกรสามารถป้องกันและกำจัดศัตรูพืชเบื้องต้นได้ด้วยตนเอง

๓. เป้าหมาย

- ๔.๑ เกษตรกรในพื้นที่ตำบลปราสาททอง จำนวน ๓๐ ราย

๔. วิธีดำเนินการ

- ๕.๑ เสนอโครงการอุดหนุนจากองค์การบริหารส่วนตำบลปราสาททอง
- ๕.๒ ดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ
- ๕.๓ รายงาน/ประเมินผล

๕ ระยะเวลาดำเนินการ ตั้งแต่ เดือน มีนาคม ๒๕๖๙ ถึง เดือน ธันวาคม ๒๕๖๙

๖. งบประมาณ เป็นเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นบาทถ้วน)

๗.๑ ขอสนับสนุนเงินอุดหนุนจากองค์การบริหารส่วนตำบลปราสาททอง ภายใต้ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลปราสาททอง เป็นเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นบาทถ้วน) เป็นค่าใช้จ่าย ดังนี้

- ๗.๑.๑ ค่าวัสดุอุปกรณ์ และป้ายองค์ความรู้ เป็นเงิน ๓,๑๐๐ บาท
- ๗.๑.๒ ค่าอาหารอบรมเกษตรกร จำนวน ๑ มื้อ ๆ ละ ๓๐ คน ๆ ละ ๑๒๐ บาท เป็นเงิน ๓,๖๐๐ บาท
- ๗.๑.๓ ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน ๒ มื้อ ๆ ละ ๓๐ คน ๆ ละ ๓๕ บาท เป็นเงิน ๒,๑๐๐ บาท
- ๗.๑.๓ ค่าวิทยากรฝึกอบรม จำนวน ๒ ชั่วโมง ๆ ละ ๖๐๐ บาท เป็นเงิน ๑,๒๐๐ บาท

๗. ผู้รับผิดชอบโครงการ

- ๘.๑ องค์การบริหารส่วนตำบลปราสาททอง
- ๘.๒ สำนักงานเกษตรอำเภอเขวาสินรินทร์

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๘.๑ เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจสามารถบริหารจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสานได้

๘.๒ เกษตรกรสามารถป้องกันและกำจัดศัตรูพืชเบื้องต้นได้ด้วยตนเอง

แผนส่งเสริมการเกษตรระดับตำบล ปี ๒๕๖๙

ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ปราสาททอง อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี

ลำดับ ที่	โครงการ / กิจกรรม	สถานที่ดำเนินการ		เป้าหมาย กลุ่ม/จน.เกษตรกร	พื้นที่ดำเนินการ (ไร่)	สาเหตุ / เหตุผล ที่กำหนดกิจกรรม	ประโยชน์ที่คาดว่าจะ เกษตรกรเป้าหมายจะได้รับ
		ชื่อหมู่บ้าน	หมู่ที่				
๑	โครงการลดความเสี่ยงจากการระบาดของศัตรูพืช	อบต.ปราสาททอง	๒	๓๐	๓๐๐ ไร่	- การสร้างความเสียหายจากการระบาดของศัตรูพืช - การใช้สารเคมีไม่ถูกต้อง - ทำลายระบบนิเวศในแปลง - มีแปลงติดตามสถานการณ์ศัตรูพืชชุมชน	- เกษตรกรใช้ข้อมูลจากการพยากรณ์ล่วงหน้าตัดสินใจในการจัดการศัตรูพืชอย่างถูกต้อง - การจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน - ลดต้นทุนการผลิต